

Державний торговельно-економічний університет
Кафедра світової економіки

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Інноваційні моделі міжнародного бізнесу
(за матеріалами Асоціація Digital Ukraine, м. Київ)

Студента 4 курсу, 16 групи,
спеціальності 292 «Міжнародні економічні
відносини» освітньої програми
«Міжнародний бізнес»

Кумецький Андрій
Вікторович

Науковий керівник
кандидат економічних наук,
старший викладач

Кушнарєнко Наталія
Петрівна

Гарант освітньої програми
кандидат економічних наук,
доцент

Лежєрьова Вікторія
Геннадіївна

Київ 2023

Державний торговельно-економічний університет

Факультет міжнародної торгівлі та права Кафедра світової економіки
Спеціальність «Міжнародні економічні відносини»
Освітня програма «Міжнародний бізнес»

Затверджую

Зав. кафедри _____

« » _____ 20__ р

Завдання на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентові Кумецькому Андрію Вікторовичу (*прізвище, ім'я, по батькові*)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту)
Інноваційні моделі міжнародного бізнесу (за матеріалами Асоціація Digital
Ukraine, м. Київ))

Затверджена наказом ректора від «12» січня 2023 р. №37

2. Строк здачі студентом закінченого роботи (проекту) 23.05.2023

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Мета роботи (проекту): полягає в теоретичному обґрунтуванні та розробці
практичних рекомендацій щодо впровадження інноваційних моделей
міжнародного бізнесу.

Об'єкт дослідження: процес впровадження інноваційних моделей
міжнародного бізнесу на прикладі компанії «Асоціація Digital Ukraine».

Предмет дослідження: теоретичні, методичні та прикладні аспекти
впровадження інноваційних моделей міжнародного бізнесу на прикладі компанії
«Асоціація Digital Ukraine».

4. Перелік графічного матеріалу: в роботі використовуються три графіки, п'ять
схем та десять таблиць.

5. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

6. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом) :

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЙНІ МОДЕЛІ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

1.1 Сутність та ключові характеристики інноваційних моделей міжнародного бізнесу

1.2. Напрями розвитку інновацій в ІТ-сфері

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ АСОЦІАЦІЇ «ДІДЖИТАЛ УКРАЇНА»

2.1. Аналіз інноваційної моделі Асоціації «Діджитал Україна»

2.2. Пропозиції щодо покращення інноваційної діяльності Асоціації «Діджитал Україна»

Висновки до розділу 2

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

7. Календарний план виконання роботи (проєкту) :

№	Етапи підготовки ВКР	Строк виконання
1	Визначення напряму дослідження та затвердження теми ВКР	до 20.12.2022
2	Узгодження плану ВКР з науковим керівником	до 10.02.2023
3	Подача науковому керівнику на рецензування 1-го розділу ВКР	до 28.02.2023
4	Подача науковому керівнику на рецензування 2-го розділу ВКР	до 26.04.2023
5	Подача готової ВКР на кафедру	до 23.05.2023
6	Попередній захист ВКР	за графіком (30.05.2023 – 10.06.2023)
7	Захист ВКР	за графіком (13.06.2023 – 24.06.2023)

8. Дата видачі завдання « ____ » _____ 20__ р.

9. Керівник випускної кваліфікаційної роботи (проєкту)

Кушнарєнко Н.П.
(прізвище, ініціали, підпис)

10. Керівник освітньої програми

Лежєпєокова В.Г.
(прізвище, ініціали, підпис)

11. Завдання прийняв до виконання студент

Кумецький А.В.
(прізвище, ініціали, підпис)

12. Відгук керівника випускної кваліфікаційної роботи (проєкту) :

Випускна кваліфікаційна робота Кумецького А.В. присвячена актуальній темі інноваційних моделей міжнародного бізнесу.

В роботі розглянуто новітні форми міжнародного бізнесу, надано характеристику інноваційних моделей міжнародного бізнесу. Враховуючи проникнення інноваційних ІТ-технологій у сфері міжнародного бізнесу, визначено напрями розвитку інновацій в ІТ-сфері, здійснено аналіз глобальних інвестицій у різні напрями розвитку інновацій в ІТ-сфері. Надано характеристику діяльності провідних ІТ-компаній ЄС і України. Здійснено аналіз інноваційної моделі розвитку Асоціації «Діджитал Україна», та шляхів її реалізації через диверсифікацію діяльності в розрізі відповідних напрямів. Порівнянням фінансових результатів та обсягів інноваційних витрат визначено ефективність реалізації інноваційної моделі міжнародного розвитку Асоціації «Діджитал Україна» та зроблено висновок про загальне недостатньо високе її значення. На підставі проведеного дослідження надано пропозиції щодо покращення інноваційної діяльності Асоціації «Діджитал Україна» та запропоновано до впровадження інноваційну організаційну модель управління міжнародними операціями, яка обґрунтована розрахунком показників ефективності інноваційного проєкту.

Випускна кваліфікаційна робота Кумецького А.В. в повній мірі розкриває обрану тему дослідження, містить тематичний аналіз та відповідні рекомендації і обґрунтування, виконана на належному теоретичному та аналітичному рівні з додержанням встановлених вимог та рекомендується до захисту перед комісією.

Керівник випускної кваліфікаційної роботи (проєкту)

_____ (підпис, дата)

13. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проєкт)

Випускна кваліфікаційна робота (проєкт) студента
Кумецький А.В.

(прізвище, ініціали)

може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Керівник освітньої програми _____ Лежєпко́ва В.Г.

(підпис, прізвище, ініціали)

Завідувач кафедри _____ Дугінець Г.В.

(підпис, прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 20__ р.

Анотація

Кумецький Андрій Вікторович. Інноваційні моделі міжнародного бізнесу
(за матеріалами Асоціація Digital Ukraine, м. Київ).

Випускна кваліфікаційна робота присвячена теоретичним, методичним та прикладним аспектам впровадження інноваційних моделей міжнародного бізнесу на прикладі компанії «Асоціація Digital Ukraine».

Основні висновки та практичні рекомендації випускної роботи можуть бути застосовані в практиці інноваційного розвитку підприємства для забезпечення його міжнародної діяльності.

Основою аналізу виступав процес впровадження інноваційних моделей міжнародного бізнесу на прикладі компанії «Асоціація Digital Ukraine». В результаті проведеного дослідження встановлено, що сучасна економіка характеризується розвитком нових типів «глобальних компаній». Міжнародні корпорації перетворюються на більш гнучкі та менш централізовані системи, які називаються «ТНК п'ятого покоління» або «планетарними універсальними корпораціями», а також було встановлено, що інноваційна модель розвитку Асоціації «Діджитал Україна» реалізується шляхом диверсифікації діяльності в розрізі відповідних напрямів. «Асоціація Digital Ukraine» представляє інтереси учасників у сфері оподаткування, допомагає налагоджувати діалог з владою, здійснює моніторинг законодавства, яке регулює діяльність галузі інформаційних технологій.

Ключові слова: міжнародний бізнес, інноваційні моделі, економіка, підприємства, інноваційний розвиток, міжнародні корпорації.

Anotation

Kumetskyi Andrii Viktorovich. Innovative models of international business
(based on the materials of the Digital Ukraine Association, Kyiv).

The final qualification work is devoted to a theoretical, methodological and example aspect of the introduction of innovative models of international business on the example of the company "Association of Digital Ukraine".

The main conclusions and practical recommendations of master's work can be applied in the practice of innovative development of the enterprise to ensure its international activities.

The analysis was based on the process of introducing innovative models of international business on the example of the company "Digital Ukraine Association". As a result of the study, it has been established that the modern economy is characterized by the development of new types of "global companies". International corporations are transforming into more flexible and less centralized systems, called "fifth generation TNCs" or "planetary universal corporations", and it has also been established, that the innovative model of development of the Digital Ukraine Association is being implemented in ways of diversification of activities in the context of relevant areas. " Digital Ukraine Association " represents the interests of participants in the field of taxation, helps to establish a dialogue with the authorities, monitors legislation regulating the activities of the information technology industry.

Keywords: international business, innovative models, economy, enterprises, innovative development, international corporations.

SCIENTIA DIFFICILIS SED FRUCTUOSA

Зміст

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЙНІ МОДЕЛІ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ	5
1.1 Сутність та ключові характеристики інноваційних моделей міжнародного бізнесу	5
1.2. Напрями розвитку інновацій в ІТ-сфері.....	11
Висновки до розділу 1	18
РОЗДІЛ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ АСОЦІАЦІЇ «ДІДЖИТАЛ УКРАЇНА».....	21
2.1. Аналіз інноваційної моделі Асоціації «Діджитал Україна»	21
2.2. Пропозиції щодо покращення інноваційної діяльності Асоціації «Діджитал Україна».....	29
Висновки до розділу 2	39
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	45
ДОДАТКИ.....	48

ВСТУП

Актуальність теми. Сьогодні концептуально можна зрозуміти, що соціально-економічне життя людства характеризується динамізмом, турбулентністю, зростаючою складністю та невизначеністю. Турбулентності передують зміни «економічного клімату» (ділового циклу), і компанії повинні бути готові до викликів, з якими вони стикаються. Тому П. Друкер слушно зазначав, що кожна сучасна організація повинна бути побудована так, щоб зміни були для неї нормою і щоб вона сама провокувала ці зміни, а не шукала нових форм і рішень після того, як зміни вже відбулися. Правильне сприйняття організацією турбулентності не тільки допомагає їй конкурувати, але й забезпечує лідерство.

Пошук та впровадження нових інноваційних форм організації міжнародними компаніями та бізнес-моделей їх суб'єктами, насамперед ТНК, слід розглядати як явище, пов'язане з турбулентністю ринку, що породжує нові конкурентні якості. Тому нові форми організації та бізнес-моделі стають найефективнішим методом адаптації до змін, зброєю у глобальній конкуренції, і вони пов'язані з грандіозними підприємницькими досягненнями останніх десятиліть. У цьому контексті актуальними є наукові питання дослідження та впровадження інноваційних моделей міжнародного бізнесу.

Аналіз останніх досліджень. На сьогоднішній день з'явилися численні публікації, присвячені проблемі інноваційних форм організації та стратегії міжнародного бізнесу. В основному це праці вчених із США, Великої Британії та деяких країн ЄС. Слід відзначити цікаві публікації таких вчених, як А. Ауфак, М. Джонсон, С. Крістенсен, Х. Кагерман, С. Каплан, А. Остервальдер та інших. Серед вітчизняних вчених в цьому напрямі доцільно виокремити наукові праці В. Білошапки, Л. Горбач, О. Гуцалюк, В. Онищенко, М. Хаустова, Д. Бондаренко, О. Решетняк тощо.

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні та розробці практичних рекомендацій щодо впровадження інноваційних моделей

міжнародного бізнесу.

Для досягнення мети визначено такі основні завдання:

- вивчити сутність та ключові характеристики інноваційних моделей міжнародного бізнесу;
- дослідити напрями розвитку інновацій в ІТ-сфері;
- здійснити аналіз інноваційної моделі підприємства;
- обґрунтувати пропозиції щодо покращення інноваційної діяльності підприємства.

Об'єктом дослідження є процес впровадження інноваційних моделей міжнародного бізнесу на прикладі компанії «Асоціація Digital Ukraine».

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та прикладні аспекти впровадження інноваційних моделей міжнародного бізнесу на прикладі компанії «Асоціація Digital Ukraine».

Методи дослідження. У процесі дослідження використовувалися загально визнані економічні методи: теоретико-методичний, абстрактно-логічний, статистико-економічний, системного аналізу, група методів економіко-математичного моделювання. Основою дослідження стали наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, які висвітлили основні положення розвитку інновацій у сучасному міжнародному діловому світі.

Інформаційними джерелами дослідження виступили матеріали державної статистичної звітності, законодавчі та нормативні акти з проблемних питань, фахова література з проблем теорії та практики розвитку інновацій у сучасному міжнародному бізнесі та оперативні дані компанії, що характеризують результати її міжнародної діяльності.

Практичне значення отриманих результатів. Основні висновки та практичні рекомендації випускної роботи можуть бути застосовані в практиці інноваційного розвитку підприємства для забезпечення його міжнародної діяльності.

РОЗДІЛ 1. ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЙНІ МОДЕЛІ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

1.1 Сутність та ключові характеристики інноваційних моделей міжнародного бізнесу

В сучасних умовах світової глобалізації та інтернаціоналізації стає очевидним, що становлення та розвиток національного підприємництва, формування сприятливого конкурентного середовища неможливі без розвитку міжнародного бізнесу. Сьогодні міжнародний бізнес став всеосяжним і повсюдним явищем сучасної цивілізації.

Міжнародний бізнес заснований на можливості скористатися перевагами саме міждержавної (міжкраїнової) підприємницької діяльності, країни або спільного надання послуг компаніями двох країн, до третьої тощо, що дають учасникам бізнесу більше переваг, ніж якби вони вели бізнес у своїх країнах [16, с.445].

Можна стверджувати, що міжнародний бізнес - це сукупність ділових операцій, пов'язаних з перетином національних кордонів і переміщенням товарів, послуг, капіталу та працівників; передача технологій, інформації та даних в управління.

На міжнародному ринку виникли нові форми та методи конкуренції, які можна охарактеризувати як «системні». Вони будуються не лише з урахуванням традиційних факторів, а й з урахуванням складних процесів взаємодії глобальної, регіональної та національної економік. Між собою конкурують міжнародні економічні системи: міжнародні ланцюги створення вартості, міжнародні системи «постачальник сировини – виробник – посередник – кінцевий споживач», системи «виробник – споживач», міжнародні мережеві структури, стратегічні альянси тощо [4, с.109].

Конкурентні переваги таких систем виникають через синергетичний ефект поєднання матеріальних і нематеріальних ресурсів як продукту ефективного управління процесом збалансування локальних цінностей і цілей для досягнення цілісного впливу. Матеріальні активи більше не є основним джерелом конкурентної переваги, і поступово зростає роль нематеріальних активів, головним чином знань та інноваційного потенціалу в різних контекстах і особливо у створенні та впровадженні управлінських інновацій (менеджмент, маркетинг) [9, с.487].

Сучасна економіка характеризується розвитком нових типів «глобальних компаній». Міжнародні корпорації перетворюються на більш гнучкі та менш централізовані системи, які називаються «ТНК п'ятого покоління» або «планетарними універсальними корпораціями». Вони не мають чітких кордонів чи галузевої спеціалізації, базуються на системі різних співучастей і утворюють специфічне внутрішнє «напівринкове-напівієрархічне середовище». Нові структури також виникають поза традиційними корпоративними рамками у формі міжнародних альянсів або довгострокових партнерств.

Організаційні форми міжнародного бізнесу дедалі більше зосереджуються не на самій компанії, а на мережах компаній, які ведуть спільний або взаємодоповнюючий бізнес. Це означає, що шляхом співпраці можна досягти певних конкурентних переваг, які збалансовані з конкурентними перевагами мережових партнерів [27, с.116].

Міжнародна мережева економічна структура - це специфічна форма організації господарської діяльності кількох компаній, побудована на складних, взаємних, кооперативних, а не конкурентних, тимчасово стійких зв'язках між юридично незалежними, але певною мірою економічно залежними компаніями, які є комплексом зв'язків між партнерами для міжфірмової координації діяльності. У той же час можуть виникати ієрархічні та демократичні мережеві форми, які функціонують на основі консенсусу та в обмежених межах. Основні зусилля мережевої структури спрямовані на збереження відмінностей між окремими партнерами (і, отже, розмаїття їхніх ресурсів), одночасно визнаючи

їхні колективні цінності та досягаючи спільних цілей шляхом активної участі в процесах прийняття рішень [11, с.27].

Багато визнаних експертів припускають, що економіка майбутнього буде мережевим суспільством (network society). Економічні мережі не є принципово новими, вони існують, розвиваються, наповнюються новим змістом, особливо тим, що породжується інноваційною складовою світової економіки. Підприємства, які є суб'єктами економічних мереж, зазвичай отримують певні конкурентні переваги завдяки тому, що мережі найкраще пристосовані до інформаційного середовища, обміну інформацією та створення нових знань та обміну цими знаннями, що, у свою чергу, збагачує інтелектуальний потенціал та потенціал усіх учасників мережі. Мережа економить ресурси кожного окремого учасника та підсилює кумулятивний ефект витрат на пошук нових технологій, вона реагує на зміни та відтворює їх, залучає всіх своїх учасників до генерації змін, як до пошуку нових шляхів розвитку.

Перехід до співпраці в міжнародних економічних мережах потребує не лише певного ресурсного потенціалу, але й нової якості менеджменту, яка має визначатися здатністю ефективно співпрацювати з будь-якою міжнародною компанією. У цьому контексті необхідно розуміти, що управління сприянням оптимізації взаємодії учасників мережі безумовно виходить за рамки трудових та економічних відносин і включає зв'язки у сфері культури на різних рівнях, а не тільки корпоративних, індивідуальних відносин тощо. Це нетривіальне твердження щодо розгляду «культурного» чинника як корпоративної культури, як системно-синергетичного продукту мережі [18, с.10].

До цього напряму розвитку міжнародного бізнесу примикає концепція транснаціональних корпоративних відносин, яка базується на розгляді компаній не як учасників «конкуруючого протистояння», а як учасників інтегрованої ринкової мережі, сформованої на основі міжкомпанійної власності протягом тривалого часу - строкові партнерства, альянси та особисті контакти.

Примітною рисою нових форм організації бізнесу, в тому числі й міжнародного, є стирання меж між продавцями і споживачами, формування і

розвиток партнерських відносин між ними. Тому як виробники, так і споживачі активно залучені в економічні мережі та альянси, що дозволяє формувати збалансовані ринки відповідно до «відчуття ринку» (market sensing) - здатність розуміти споживачів і «відносини з ринком» (market relating) - здатність підтримувати і розвивати відносини зі споживачами.

Вищою формою співпраці зі споживачами є формування «мереж споживачів» різними методами, зокрема Інтернетом. Це дає змогу через механізми координації контролювати ринок, визначати його параметри на перспективу, реалізовувати активну маркетингову політику, передбачати та формувати нові потреби та нові ринки, зрештою, формувати нові конкурентні переваги [7; 19].

В сучасних умовах активно просуваються на ринку новітні форми міжнародного бізнесу:

1. Netchising: нова глобальна хвиля. Довгий час «глобальність» компанії означала фізичну повсюдну присутність. Сьогодні все більше і більше компаній досягають успіху за кордоном, не роблячи великих іноземних інвестицій – просто завдяки глобальній бізнес-моделі під назвою «netchising». Ця нова бізнес-модель ґрунтується на використанні Інтернету для купівлі, продажу та відносин з клієнтами, а також на чесних партнерських угодах, які дозволяють прямий контакт із споживачами, місцеву адаптацію та доставку товарів і послуг. Netchising обіцяє величезні переваги перед методами глобалізації, такими як традиційний експорт або прямі іноземні інвестиції.

2. Інтернет-ринки. Все більше компаній експериментують із купівлею та продажем товарів через онлайн-ринки, які стають все більш важливими для організації купівлі та продажу на ринках B2B. Інтернет-ринок можна визначити як міжорганізаційну інформаційну систему, яка дозволяє покупцям і продавцям брати участь, обмінюватися інформацією про ціни, пропоновані товари тощо, тим самим значно підвищуючи ефективність ланцюгів поставок [14, с.160].

3. Нова модель господарювання: метод «вибір за покупцем». Зі зростанням визнання ринково-орієнтованої бізнес-філософії в галузі багато компаній

прагнуть вступити в партнерство зі своїми клієнтами та іншими учасниками ринку. Це робиться для того, щоб стати «провайдером рішення», тобто «унікальним поєднанням компонентів товарів і послуг», здатним вирішити проблеми споживача, а не просто продуктом.

Значні зміни в організації міжнародного бізнесу відбуваються у зв'язку з розвитком нових інформаційних технологій. Великі компанії перетворюються на малі компанії-«оболонки» (так звані фірмові компанії), які координують діяльність зовнішньої мережі оточуючих компаній через механізм аутсорсингу. Такі мережі, які не є ТНК, виконують свої функції.

А аутсорсинг загалом і міжнародний аутсорсинг зокрема є специфічною формою ведення бізнесу в національному та глобальному економічному середовищі, яка передбачає платну участь у процесі створення вартості товарів і послуг, що пропонуються компанією-аутсорсером на національному та світовому ринках. зовнішнім/іноземним постачальникам шляхом передачі на реалізацію частинами та в компаніях «оболонки» всіх функцій/процесів з метою підвищення міжнародної конкурентоспроможності аутсорсера шляхом використання існуючих конкурентних переваг іншої сторони [1, с.176].

Види аутсорсингу як новітньої форми міжнародного бізнесу представлені на рис. 1.1.

У сучасних умовах інноваційні бізнес-моделі впроваджуються в конкурентну стратегію міжнародних компаній. Загальновідомо, що за інших рівних умов існують три основні підходи до створення конкурентної переваги компанії [14; 18]:

- 1) в основі методу лежить мінімізація витрат шляхом впровадження інноваційних технологій, тобто конкуренція з використанням ціни існуючого товару;
- 2) удосконалення існуючого продукту або створення нового;
- 3) методи, засновані на нових (інноваційних) підходах до маркетингу та управління бізнесом, що формують нові форми організації та реалізації бізнесу (операційні бізнес-моделі).

Види аутсорсингу, як новітньої форми міжнародного бізнесу

1. Виробничий аутсорсинг дозволяє компанії зосередитися на розробці нових продуктів і послуг, що важливо в умовах, коли стрімко змінюються технології і попит для забезпечення конкурентної переваги. За допомогою його застосування можна збільшити гнучкість виробництва, тому що на невеликих заводах простіше займатися перебудовою виробничого процесу і диверсифікувати продукцію, що випускається. Також він дозволяє вести бізнес на ринках з дешевою робочою силою.

2. Аутсорсинг бізнес-процесів включає передачу сторонній організації окремих бізнес-процесів, які не є для компанії основними, бізнес-утворюючими. З їх числа на аутсорсинг можуть бути передані управління персоналом, бухгалтерський облік, маркетинг, реклама, логістика. Більше 90% сучасних підприємств використовують аутсорсинг хоча б одного бізнес-процесу.

3. Аутсорсинг інформаційних технологій (ІТ-аутсорсинг) - це передача спеціалізованій компанії повністю або частково функцій, пов'язаних з інформаційними технологіями, а саме обслуговування мережевої інфраструктури, проектування і планування автоматизованих бізнес-систем з подальшим постійним розвитком і супроводом, системна інтеграція, розміщення корпоративних баз даних на серверах спеціалізованих компаній, створення і підтримка публічних Web-серверів, управління інформаційними системами, придбання в лізинг комп'ютерного обладнання, офшорне програмування.

Рис. 1.1. Види аутсорсингу, як новітньої форми міжнародного бізнесу

Джерело: складено за [6]

Сьогодні конкуренція відбувається не лише між товарами та послугами, а й між різними бізнес-моделями. Одним із найважливіших інструментів конкуренції сучасних ТНК є інноваційні бізнес-моделі (ІБ) [8, с.285].

Однією з найважливіших характеристик сучасних інновацій є їх безперервність і велика кількість учасників інноваційного процесу. Стає зрозумілим, що інновація не завжди є винаходом, що інноваційний менеджмент є не самостійною, ізольованою діяльністю, а органічною частиною корпоративного управління. Сьогодні все більше інновацій характеризуються новими способами їх реалізації (ринки ідей, краудсорсинг, нові форми ефективного командування, технології довіри). Ще однією суттєвою особливістю сучасного періоду розвитку є зміна змісту інноваційної діяльності компанії в менеджменті та маркетингу.

1.2. Напрями розвитку інновацій в ІТ-сфері

В умовах трансформації бізнес-середовища інформаційні технології є потужним інструментом підвищення конкурентоспроможності підприємства, важливою частиною системи управління підприємством, а також невід'ємною частиною ведення бізнесу на міжнародному рівні.

З великої кількості останніх інновацій ІТ-аналітики виділяють найважливіші інновації на основі статистичних досліджень. На їхню думку, ці нововведення найбільше вплинуть на розвиток міжнародного бізнесу в ІТ-секторі (рис. 1.4).

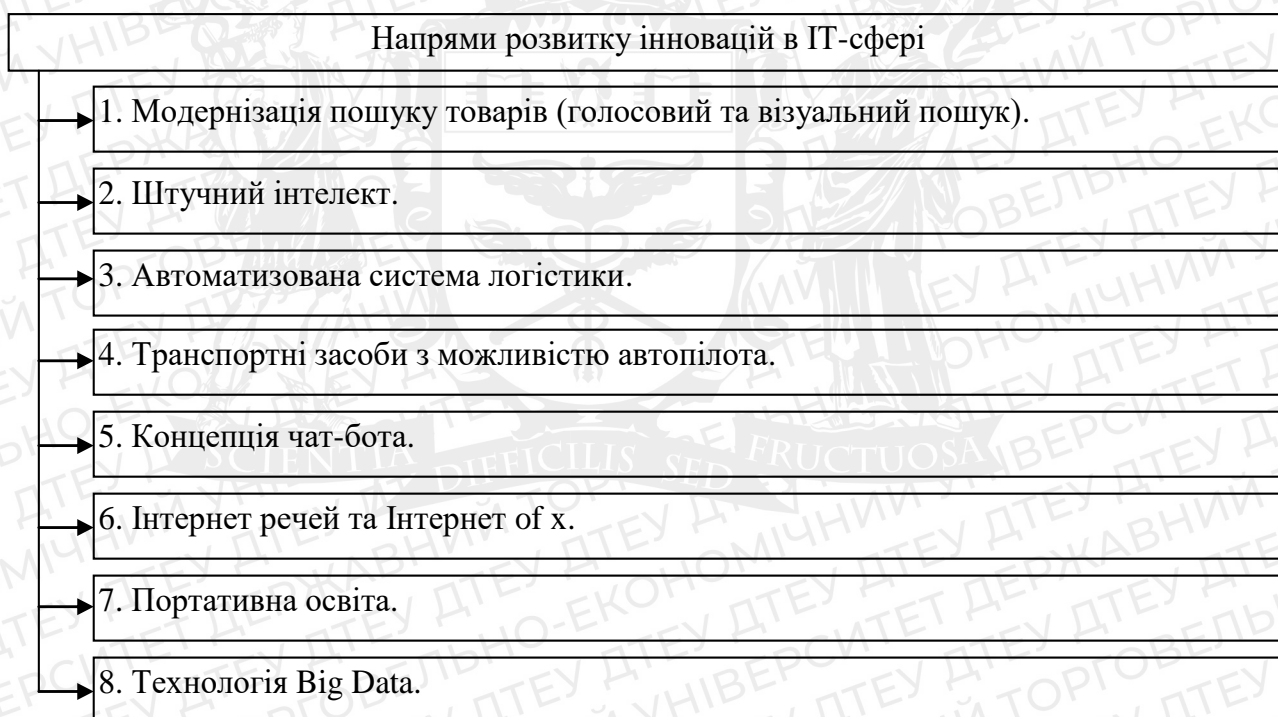

Рис. 1.4. Напрями розвитку інновацій в ІТ-сфері

Джерело: складено за [15; 29]

Інноваційні технології в ІТ-сфері набули надзвичайної популярності у всьому світі протягом останніх років; вони відкривають нові можливості споживачам для віддаленого доступу до різних послуг у таких сферах міжнародного бізнесу, як грошові перекази та платежі, бюджетування та фінансове планування, заощадження й інвестиції, запозичення і страхування.

Проникнення інноваційних ІТ-технологій у сфері міжнародного бізнесу на ринках окремих зарубіжних країн у 2021 р. представлено на рис. 1.5.

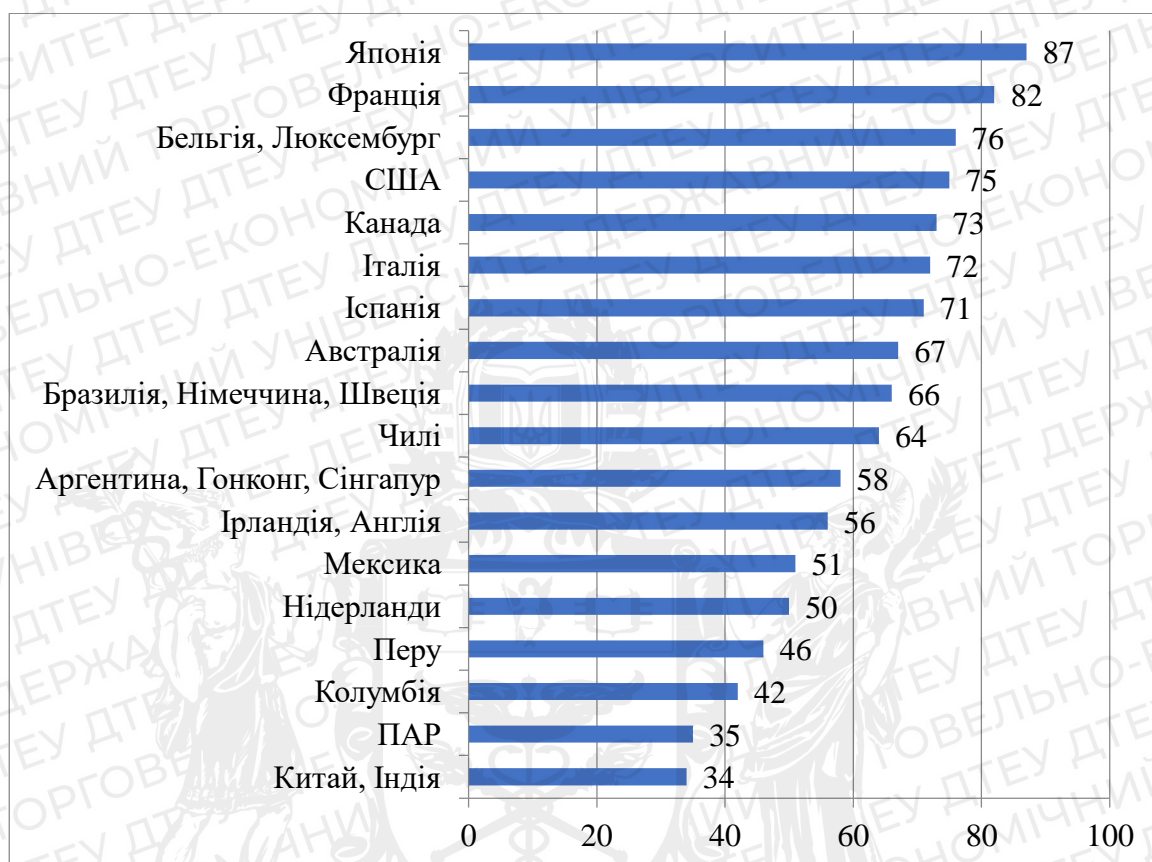

Рис. 1.5. Проникнення інноваційних ІТ-технологій у сфері міжнародного бізнесу на ринках окремих зарубіжних країн у 2021 р., %

Джерело: складено за [85]

Вражаючі результати в цій сфері демонструє низка країн: рівень проникнення інноваційних ІТ-технологій для Японії становить 87%, Франції – 82%; понад 70% – Бельгії, Люксембургу, США, Канади, Італії, Іспанії. Найнижчий рівень проникнення виявлений у Перу (46%), Колумбії (42%), ПАР (35%) та Китаї, Індії (34%).

У багатьох країнах за період 2019–2021 років інтенсивно збільшувався рівень проникнення інноваційних ІТ-технологій: в Австралії за цей час відбулося зростання на 45%, у Канаді – на 42%, в Гонконгу – на 38%, в Сінгапурі та Великобританії – відповідно на 52% та 57%, в США – відповідно на 29% та 39%.

Величина інвестицій у міжнародні ІТ-компанії за період 2015–2021 рр. представлена на рис. 1.6.

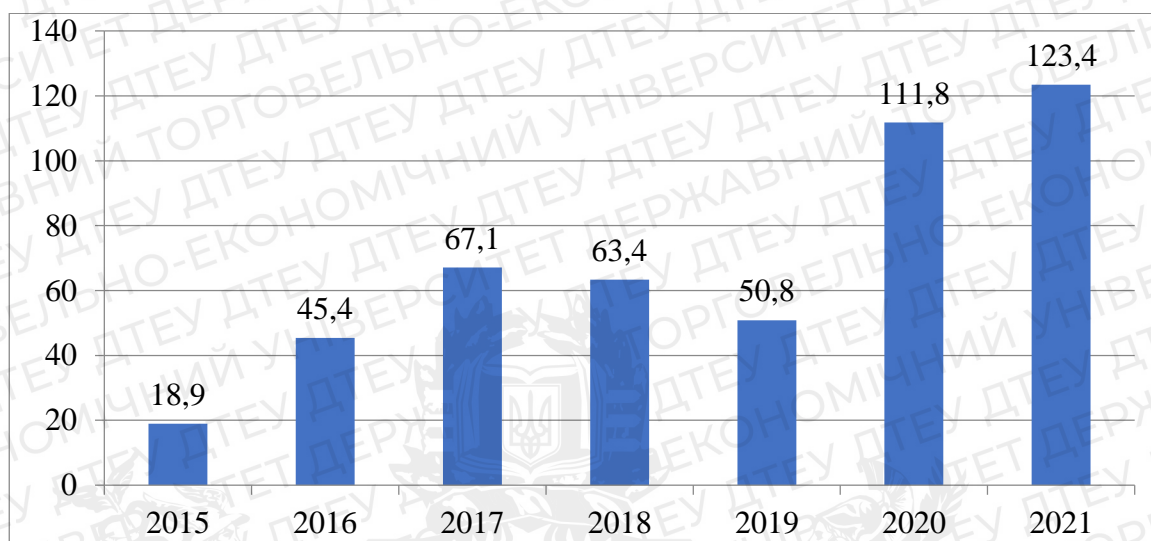

Рис. 1.6. Величина інвестицій у міжнародні ІТ-компанії за період 2015–2021 рр. млрд. дол.

Джерело: складено за [85]

Аналіз глобальних інвестицій, здійснених за період 2015–2021 рр. у різні напрями розвитку інновацій в ІТ-сфері, свідчить про певну нерівномірність: у 2015 році вони становили 18,9 млрд дол., в 2016 та 2017 роках спостерігався суттєвий ріст – 45,4 млрд дол. і 67,1 млрд дол. відповідно; в наступні два роки настав певний спад – 63,4 млрд дол. у 2018 році і 50,8 млрд дол. у 2019 році. 2020 рік став рекордним – глобальне інвестування виросло на 120% порівняно з 2019 роком і досягло величини 111,8 млрд дол. У 2021 р. ситуація на ринку ІТ-технологій дещо стабілізувалась на рівні 123,4 млрд. дол.

Стисла характеристика діяльності міжнародних компаній деяких країн ЄС, що активно використовують у своїй діяльності інноваційні ІТ-технології представлена у табл. 1.1.

Міжнародними компаніями країн Європейського Союзу витрачаються чималі бюджети на апробацію та впровадження інноваційних ІТ-технологій, реалізацію заходів із протидії кібератакам і підвищення рівня безпеки інформації.

Таблиця 1.1

Характеристика діяльності провідних ІТ-компаній Європейського Союзу

Назва компанії	Країна	Характеристика діяльності
Nexi	Італія	Спеціалізується на платіжних системах, таких як Nexi Payments, наполягаючи на тому, що сучасні технології витіснили готівкові платежі
Adyen	Нідерланди	У період з 2017 по 2021 рр. дохід компанії зріс з 99,3 млн. до 498,7 млн. дол. США
Klarna	Швеція	Один з найбільших банків ЄС, який надає платіжні рішення для 85 млн. споживачів у 17 країнах
Greensill	Велика Британія	Забезпечує клієнтів фінансовим ланцюгом поставок в Європі, Північній Америці, Латинській Америці, Африці та Азії
Transferwise	Велика Британія	Цифрові грошові перекази компанії використовує понад 10 млн. осіб по всьому світу
N26	Німеччина	Функціонує на 24 європейських ринках та нараховує 2,3 млн. клієнтів
Oaknorth Bank	Велика Британія	Співпрацює з перспективними банками з усього світу з орієнтацією на задоволення потреб сотень тисяч підприємств
Monzo	Велика Британія	Має досить високу популярність у світі та нараховує понад 2 млн. клієнтів у сфері захисту персональних даних
Funding Circle	Велика Британія	Має попит у малого бізнесу в усьому світі та нараховує понад 90 тис. клієнтів
Izettle	Швеція	Поширена в країнах ЄС і Латинської Америки торговельна платформа для малого бізнесу

Джерело: складено автором за [59; 75]

Особливість ІТ-сфери України полягає у тому, що створені нею продукти є результатом поєднання програмно-технічних засобів, апаратного забезпечення, інтелектуального людського ресурсу, інформації та баз даних. Продукти (послуги) ІТ-сфери характеризуються цілісністю і є об'єктами ринку. На ринку ІТ-продуктів України продуцентами можуть бути окремі ІТ-підприємства, ІТ-служби неспеціалізованих підприємств, суб'єкти ІТ-аутсорсингу, ІТ-консультанти, фахівці, що самостійно розробляють ІТ-продукти; зберігачі е-інформації. Споживачами ІТ-продуктів можуть бути вітчизняні чи закордонні представники бізнесу, державного управління, некомерційного сектору, громадськість.

Очевидно, що потужна українська ІТ-сфера з'явилась не на пустому місці. На теренах нашої країни розвиток цифрових технологій (як апаратних, так і програмних) має тривалу історію. Дослідивши історичну ретроспективу, пропонуємо виділити п'ять етапів становлення вітчизняної інноваційної ІТ-сфери.

I етап (до 90-х років ХХ ст.). Підґрунтя для розвитку інформаційно-комп'ютерних технологій в Україні закладалося впродовж тривалого періоду в формі нашарування напрацювань провідних мислителів і науковців країни. Прогрес у розробленні комп'ютерної техніки привів до створення ОГАС, прототипу інтернет-проєкту, та розроблення прототипу цифрової валюти. Тестування ОГАС у вигляді локальної обчислювальної мережі у Львові у 1967 р. випередило на два роки введення у дію мережі Агентства перспективних наукових проєктів у США [16].

II етап (90-ті роки ХХ ст.) Після розпаду СРСР в Україні, на тлі становлення національної академічної науки в царині програмування, штучного інтелекту, автоматизації обробки інформації, активізувалися вітчизняна університетська освіта і наука. Інститути вищої освіти і науки забезпечували формування компетентностей, які дали змогу не лише набувати практики роботи з новими поколіннями комп'ютерної техніки, але й започатковувати перші бізнес-проєкти в ІТ-сфері.

III етап (перше десятиліття ХХІ ст.). Розпочинається ера інформатизації, комп'ютеризації та автоматизації, забезпечуючи передумови для стрімкого розширення вітчизняного ринку ІТ-послуг. Популяризується практика переведення програмного забезпечення в хмарні сервіси: ІТ-підприємства віддають третім особам на зберігання свої бази даних, натомість отримуючи можливість доступу до них через інтернет. Під час глобальної фінансової кризи 2008 р. Україна увійшла у список топ-30 країн для ІТ-аутсорсингу та була визнана економічно найпривабливішою державою для аутсорсингу у Європі, на Близькому Сході та в Африці [18].

IV етап (2011–2019 рр.). Після 2010 р. темпи розвитку ІТ-сфери в Україні

ідентифікують як «ІТ-бум». У 2014 р. Україна посіла четверте місце у світі за кількістю сертифікованих ІТ-спеціалістів (після США, Індії, Росії), здатних якісно забезпечувати умови виконання та розроблення програмного забезпечення. Для іноземних замовників Україна утверджується як успішний продуцент ІТ-послуг. За даними звіту «Software Development in Ukraine, Poland, Belarus and Romania 2019», у 2018 р. компанії із цих чотирьох країн експортували послуг у сфері ІТ-розробки на суму 13 млрд дол. США, з яких понад 4 млрд дол. США припало на Україну [19]. Вітчизняні ІТ-підприємства розвивають і секторальне поле своєї діяльності, відходячи від співпраці із замовниками з-за кордону, які самі спеціалізуються на розробленні програмного забезпечення, до прямої співпраці з міжнародними представниками різних сфер: медицини, автомобілебудування, фінансів, транспорту, логістики тощо. Змінюються вимоги до ІТ-фахівців.

У етап (2020 р. і до сьогодні). Цей етап ми пов'язуємо із пандемією COVID-19. До умов жорстких обмежень і кризових потрясінь представники ІТ-сфери адаптувалися передовсім завдяки мінімізації операційних витрат, переорієнтації із зовнішнього наймання кандидатів на ротацію власних фахівців між проектами і локаціями, домовленостям щодо зміни термінів завершення окремих робіт. За даними опитування [20], під час коронавірусної кризи 36 % вітчизняних ІТ-компаній оптимізували витрати на персонал (призупинили перегляд зарплат, скасували бонуси тощо), 40,5 % – зменшили адміністративні витрати (відмовилися від оренди офісів тощо); 10,2 % – здійснили технічну оптимізацію; 5,1 % – реалізували інші заходи.

ІТ-сфера відіграє ключову роль в інноватизації економіки України. Інноваційні продукти ІТ-сфери активно розробляються у формі невеликих стартапів. Сучасний український ІТ-простір налічує більше ніж 1600 компаній. Локомотив його розвитку – людський капітал. У 2021 р. 50 найбільших ІТ-компаній України забезпечували роботою понад 68,4 тис. ІТ-спеціалістів і на ринок праці виставили ще 3,6 тис. вакансій.

Динаміка чисельності спеціалістів ТОП-50 ІТ-компаній України

представлена у табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Характеристика діяльності провідних ІТ-компаній України

Назва	Територіальні офіси	Кількість працівників, осіб			Частка у TOP-50, %		
		2011	2021	2021 до 2011, разів	2011	2021	2021 до 2011, в.п.
EPAM Ukraine	Київ, Харків, Дніпро, Вінниця, Львів	1810	8300	4,59	14,6	21,0	6,4
SoftServe	Львів, Київ, Дніпро, Харків, Івано-Франківськ, Чернівці, Рівне	1924	7193	3,74	15,5	18,2	2,7
GlobalLogic	Київ, Львів, Харків, Миколаїв	1854	4893	2,64	15,0	12,4	-2,6
Luxoft	Київ, Одеса, Дніпро	1296	3523	2,72	10,5	8,9	-1,6
Ciklum	Київ, Харків, Дніпро, Вінниця, Одеса, Львів	1194	2692	2,25	9,6	6,8	-2,8
Разом TOP-5	у х	8078	26601	3,29	65,2	67,3	2,1
Разом TOP-50	у х	13147*	44821* (68414**)	3,19	100	100	х

* Для компаній, які увійшли у TOP-50 у 2021 р. і працюють з 2011 р.

** Для компаній, які увійшли у TOP-50 у 2021 р.

Джерело: складено автором за [59; 75]

За 2011–2021 рр. чисельність ІТ-спеціалістів у TOP-50 ІТ-компаніях України зросла на 52,4 %. Втім, лише два лідери із TOP-5 (EPAM Ukraine і SoftServe) посилили свої позиції у рейтингу найбільших працедавців. Така ситуація свідчить про дієвість в Україні ринкових механізмів, які забезпечують новим компаніям можливості не лише виходу на ринок, але й завоювання високої частки.

Створене нормативно-правове підґрунтя для розвитку інноваційного ІТ-підприємництва в Україні та прийняті цільові документи (Стратегія розвитку

малих та середніх підприємств в Україні до 2025 р.; Стратегія сталого розвитку: Україна 2030; Експортна стратегія України: Дорожня карта стратегічного розвитку торгівлі на 2017–2021 рр.; Національна програма реформування державних контрольно-наглядових органів тощо) потребують актуалізації. Приміром, Генеральний секретар ОЕСР [29] вказує на необхідність ухвалення в Україні Закону «Про Установу бізнес-омбудсмена». Це посилить захист суб'єктів господарювання від неправомірних дій чи бездіяльності державних інституцій. Необхідне також розроблення законодавства, яке забезпечуватиме вищу гнучкість ринку праці й гендерну рівність.

Таким чином, результативність державного регулювання інвестиційного процесу проявляється, з одного боку, в покращенні інвестиційного клімату, а з іншого – у прозорих, рівних умовах інвестування. Йдеться про комплекс заходів, які охоплюють усе національне господарство. Діяльність влади повинна бути сконцентрована на запобіганні трансакційним та трансформаційним витратам інвесторів, які виникають через неофіційні платежі, перманентне подорожчання легальної робочої сили, додатковий захист прав власності на інвестиції тощо; на усуненні девіантних чинників у інвестиційному процесі; на зниженні інвестиційних ризиків; на зміцненні економічної безпеки інвестиційного процесу.

Висновки до розділу 1

За результатами проведеного дослідження підприємницької діяльності та інноваційних моделей міжнародного бізнесу можна зробити наступні висновки:

1. Встановлено, що міжнародний бізнес заснований на можливості використання переваг саме міждержавних (міжкраїнових) ділових операцій, тобто того, що продаж певного товару в іншій країні або створення виробництва через компанії однієї країни в іншій країні або спільне надання послуг компаніями двох країн, третьої тощо надають більше переваг учасникам угоди, ніж якби вони проводили суд у своїх країнах.

2. Встановлено, що сучасна економіка характеризується розвитком нових типів «глобальних компаній». Міжнародні корпорації перетворюються на більш гнучкі та менш централізовані системи, які називаються «ТНК п'ятого покоління» або «планетарними універсальними корпораціями». Вони не мають чітких кордонів чи галузевої спеціалізації, базуються на системі різних співучастей і утворюють специфічне внутрішнє «напівринкове-напівієрархічне середовище». Нові структури також виникають поза традиційними корпоративними рамками у формі міжнародних альянсів або довгострокових партнерств.

3. Доведено, що помітною рисою нових форм організації бізнесу, в тому числі й міжнародного, є стирання меж між продавцями та споживачами, формування та розвиток партнерських відносин між ними. Тому як виробники, так і споживачі активно залучені в економічні мережі та альянси, що дозволяє формувати збалансовані ринки відповідно до «відчуття ринку» (market sensing) - здатність розуміти споживачів і «відносини з ринком» (market relating) - здатність підтримувати і розвивати відносини зі споживачами.

4. Підсумовуючи, можна сказати, що в контексті сучасних інноваційних розробок неможливо пояснити всі досягнення сучасного менеджменту за останні двадцять років. Але навіть успіхи говорять про те, що інновації в міжнародному менеджменті та маркетингу є напроцуд ефективним інструментом у конкурентній боротьбі, приносять значні прибутки власникам і, головне, роблять життя людей комфортнішим.

5. Визначено, що інноваційні технології в ІТ-сфері набули надзвичайної популярності у всьому світі протягом останніх років; вони відкривають нові можливості споживачам для віддаленого доступу до різних послуг у таких сферах міжнародного бізнесу, як грошові перекази та платежі, бюджетування та фінансове планування, заощадження й інвестиції, запозичення і страхування.

6. Аналіз глобальних інвестицій, здійснених за період 2015–2021 рр. у різні напрями розвитку інновацій в ІТ-сфері, свідчить про певну нерівномірність: у 2015 році вони становили 18,9 млрд дол., в 2016 та 2017 роках спостерігався суттєвий ріст – 45,4 млрд дол. і 67,1 млрд дол. відповідно; в наступні два роки

настав певний спад – 63,4 млрд дол. у 2018 році і 50,8 млрд дол. у 2019 році. 2020 рік став рекордним – глобальне інвестування виросло на 120% порівняно з 2019 роком і досягло величини 111,8 млрд дол. У 2021 р. ситуація на ринку ІТ-технологій дещо стабілізувалась на рівні 123,4 млрд. дол.

7. Обґрунтовано, що особливість ІТ-сфери України полягає у тому, що створені нею продукти є результатом поєднання програмно-технічних засобів, апаратного забезпечення, інтелектуального людського ресурсу, інформації та баз даних. Продукти (послуги) ІТ-сфери характеризуються цілісністю і є об'єктами ринку. На ринку ІТ-продуктів України продуцентами можуть бути окремі ІТ-підприємства, ІТ-служби неспеціалізованих підприємств, суб'єкти ІТ-аутсорсингу, ІТ-консультанти, фахівці, що самостійно розробляють ІТ-продукти; зберігачі е-інформації.

8. Визначено, що за 2011–2021 рр. чисельність ІТ-спеціалістів у ТОП-50 ІТ-компаніях України зросла на 52,4 %. Втім, лише два лідери із ТОП-5 (EPAM Ukraine і SoftServe) посилили свої позиції у рейтингу найбільших працедавців. Така ситуація свідчить про дієвість в Україні ринкових механізмів, які забезпечують новим компаніям можливості не лише виходу на ринок, але й завоювання високої частки.

РОЗДІЛ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ АСОЦІАЦІЇ «ДІДЖИТАЛ УКРАЇНА»

2.1. Аналіз інноваційної моделі Асоціації «Діджитал Україна»

Асоціація «Діджитал Україна» – це громадська спілка, яка була створена для сприяння розвитку ІТ-екосистеми з метою досягнення Україною протягом найближчих років європейського та світового лідерства в ІТ-індустрії [22].

Організаційно-правова характеристика Асоціації «Діджитал Україна» представлена у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Організаційно-правова характеристика Асоціації «Діджитал Україна»

Ознака	Характеристика
Повне найменування юридичної особи	Асоціація «Діджитал Україна»
Скорочена назва	Асоціація «Діджитал Україна»
Статус юридичної особи	Не перебуває в процесі припинення
Код ЄДРПОУ	39345112
Дата реєстрації	11.08.2014 р.
Уповноважені особи	Колченогова Олена Костянтинівна
Розмір статутного капіталу	0,00 грн.
Організаційно-правова форма	Асоціація
Форма власності	Недержавна власність
Види діяльності	Основний: 62.02 Консультування з питань інформатизації Інші: 62.09 Інша діяльність у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем 63.99 Надання інших інформаційних послуг, н.в.і.у. 70.22 Консультування з питань комерційної діяльності й керування
Місцезнаходження юридичної особи:	Україна, 03057, місто Київ, вулиця Смоленська, будинок 31-33

Джерело: складено за даними підприємства

Отже Асоціація «Діджитал Україна» зареєстрована 11.08.2014 р. за юридичною адресою: Україна, 03057, місто Київ, вулиця Смоленська, будинок 31-33. Керівником організації є Колченогова Олена Костянтинівна. На момент

останнього оновлення даних 10.04.2023 р. стан організації - не перебуває в процесі припинення.

Асоціація «Діджитал Україна» - це українське профільне об'єднання ІТ-компаній, що має на меті сприяння розвитку інформаційних технологій в Україні. Асоціація об'єднує 10 компаній та має стратегічне партнерство з 9 ІТ-кластерами. Представляє інтереси у сфері оподаткування та юридичних аспектів; реалізує проекти підтримки експорту українських ІТ-послуг; надає інформаційну підтримку своїм учасникам. Напрямки роботи: фінансово-правовий, освітній та KCB, PR, міжнародний. Асоціація Digital Ukraine була заснована у 2014 році [22].

Асоціація є недержавною некомерційною організацією, мета якої – формування професійного середовища в ІТ-індустрії, а також сферах інформаційної безпеки та захисту персональних даних.

Мета господарської діяльності Асоціація «Діджитал Україна» пов'язана з наступними видами ІТ-діяльності:

1. Професійний нетворкінг.
2. Представлення та захист інтересів.
3. Крос-брендінг.
4. Міжнародна співпраця.
5. Підвищення професійної кваліфікації співробітників компаній – членів.

Інноваційна модель розвитку Асоціації «Діджитал Україна» реалізується шляхом диверсифікації діяльності в розрізі відповідних напрямів (рис. 2.1).

1. Фінансово-правовий напрямок. Асоціація «Діджитал Україна» представляє інтереси учасників у сфері оподаткування, допомагає налагоджувати діалог з владою, здійснює моніторинг законодавства, яке регулює діяльність галузі інформаційних технологій. Для цього асоціація співпрацює з Міністерством цифрової трансформації, Комітетом Верховної Ради з питань цифрової трансформації, Європейською бізнес-асоціацією (ЕВА), Американською торгівельною палатою в Україні (АСС), Українською радою бізнесу (УРБ) та Спілкою українських підприємців (СУП).

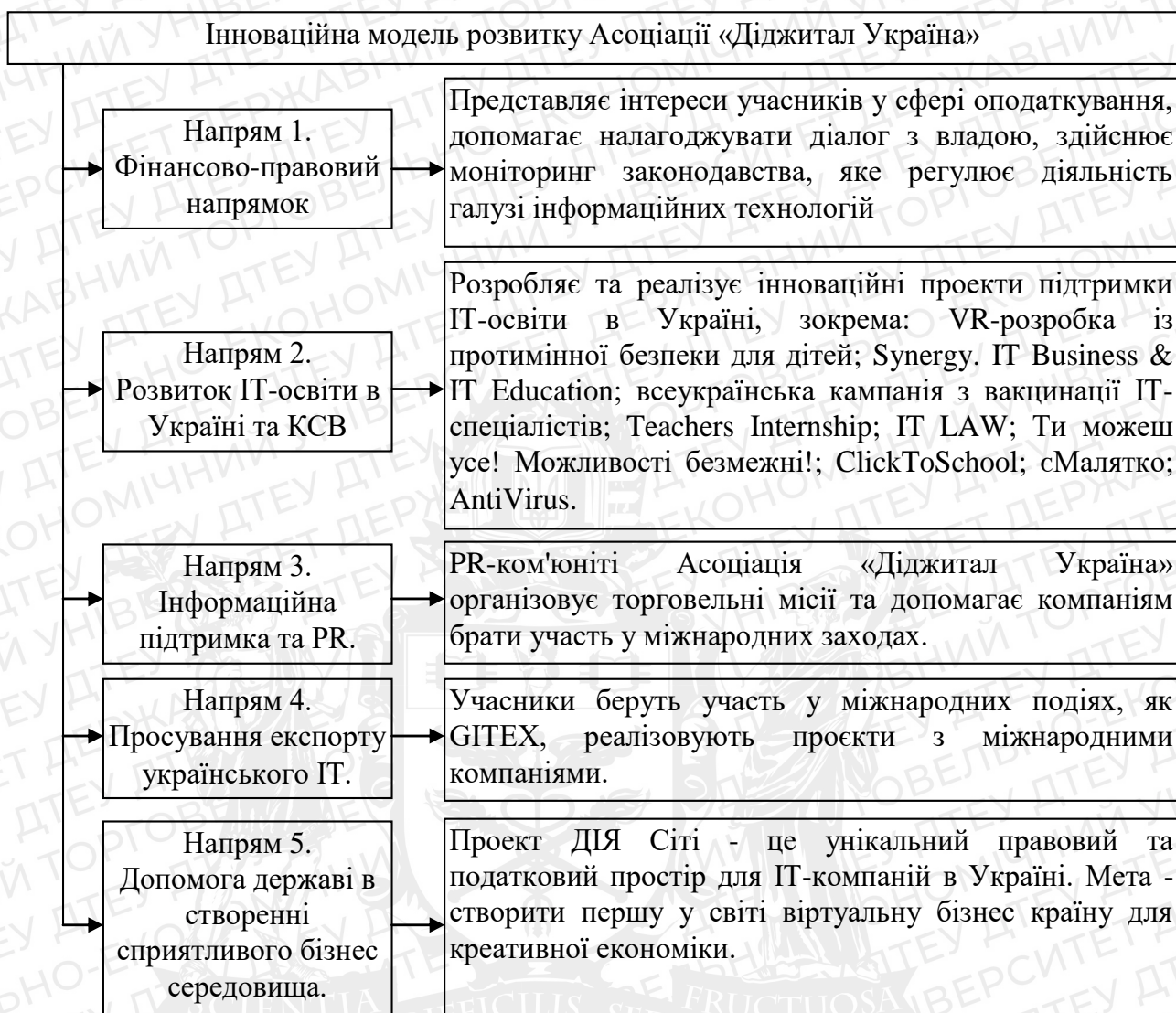

Рис. 2.1. Інноваційна модель розвитку Асоціації «Діджитал Україна»

Джерело: складено за даними підприємства

2. Розвиток ІТ-освіти в Україні та корпоративна соціальна відповідальність (КСВ). В цьому напрямі реалізуються ряд інноваційних проєктів (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Інноваційні проєкти у сфері розвитку ІТ-освіти в Україні та КСВ, реалізовані Асоціацією «Діджитал Україна»

Проект	Характеристика
1. VR-розробка із протимінної безпеки для дітей	Перша у світі VR-розробка із протимінної безпеки для дітей - проєкт реалізується разом з UNICEF Ukraine.
2. Synergy. IT Business & IT Education	Щорічна конференція, яка об'єднує представників ІТ-бізнесу, освіти та влади для обговорення шляхів розвитку ІТ-освіти в Україні. У 2020-му конференція вперше пройшла онлайн.

Продовження таблиці 2.2

3. Всеукраїнська кампанія з вакцинації IT-спеціалістів	Спільний проєкт з МОЗ України, направлений на боротьбу з поширенням Covid-19.
4. Join IT	Всеукраїнський освітній проєкт, який має на меті підвищити інтерес майбутніх абітурієнтів до галузі IT. Остання хвиля проєкту залучила більше 7000 учасників з 20-ти областей України.
5. Teachers Internship	Спільний проєкт з ЕРАМ. У 2018 році отримав нагороду «Премія HR-бренд Україна 2018», яку щорічно організовує Міжнародний кадровий портал HeadHunter Україна.
6. IT LAW	Програма розроблена разом з НаУКМА. Направлена на професійний розвиток юристів, котрі працюють у сфері IT.
7. Ти можеш усе! Можливості безмежні!	Online-курс з підготовки IT-спеціалістів серед людей з інвалідністю.
ClickToSchool	Проєкт з розробки сайтів для дітей з особливими потребами для загальноосвітнього навчального закладу «Навчально-реабілітаційний центр № 17» м. Києва.
єМалятко	Асоціація разом з учасниками долучились до проєкту єМалятко, який спрощує батькам новонароджених процес оформлення адміністративних послуг для немовлят.
AntiVirus	Проєкт для допомоги медзакладам у відповідь на пандемію Covid-19.

Джерело: складено за даними підприємства

3. Інформаційна підтримка та PR. За підтримки PR-ком'юніті Асоціація «Діджитал Україна» організовує торговельні місії та допомагає компаніям брати участь у міжнародних заходах. У 2019 році в Норвегії відбулася перша торговельна місія України, у 2020-му - участь української делегації у Ukraine House Davos.

Для того, аби представляти громадськості професійні успіхи українських IT-спеціалістів, асоціація проводить щорічний всеукраїнський конкурс Ukrainian IT Awards [22].

4. Просування експорту українського IT. Учасники беруть участь у міжнародних подіях, як GITEX, реалізують проєкти з міжнародними компаніями. Два ключові проєкти напрямку: IT Export Boost та First Ukrainian IT Export Alliance - brand Union.

Представництво інтересів українських ІТ-компаній на міжнародному рівні почалося у 2019, коли Асоціація «Діджитал Україна» підписала меморандум з JASIPA (Japan Innovation System Partners Association). У січні 2020 асоціація організувала участь української делегації в рамках Ukraine House Davos.

5. Допомога державі в створенні сприятливого бізнес середовища. Важливий крок в реалізації мети інноваційного розвитку Асоціації «Діджитал Україна» - допомога державі в створенні сприятливого бізнес середовища та підвищення конкурентності української юрисдикції для ІТ компаній всіх типів через реалізацію проекту ДІА Сіті [22].

Стратегічна мета інноваційної моделі функціонування Асоціації «Діджитал Україна» – підтримати роботу Проектного Офісу Міністерства Цифрової Трансформації України, що виконуватиме юридичні, аналітичні, комунікаційні функції для успішної реалізації проекту.

ІТ-спеціалісти Асоціації «Діджитал Україна» пропонують створити конкурентну інноваційну модель економіки для подальшої трансформації всієї країни. Створити першу у світі віртуальну бізнес країну для креативної економіки.

Інноваційна ІТ-платформа від Асоціації «Діджитал Україна» «Дія City» - це цифрова бізнес-країна, в якій не існує меж для інвестицій, створення робочих місць чи розробки новітніх технологій. Це місце, де державне регулювання є мінімальним, і яке буде процвітати завдяки створенню інноваційних продуктів та транснаціональних компаній будь-якого розміру, де українці та підприємці з усього світу матимуть можливість швидко реалізовувати найамбітніші інноваційні та бізнес ідеї. Віримо, що, поєднавши найкращі світові практики, ми зможемо зробити квантовий стрибок.

Дія.City - це унікальний правовий та податковий простір для ІТ-компаній в Україні. Тут можна вести бізнес відкрито, вигідно і зручно - як у Естонії, Сінгапурі чи Делавері. Фахівці Асоціації «Діджитал Україна» поєднали комфортні податкові умови з ефективними інструментами, що дозволять

компаніям будувати прозору корпоративну структуру, легше залучати іноземні інвестиції, задіювати додаткові механізми для захисту нематеріальних активів.

ІТ-галузь в Україні кілька років поспіль займає помітне місце в структурі українського ВВП. Торік обсяг експорту послуг становив \$6 млрд, однак це досі ресурсна складова - українському ІТ як і раніше не вистачає доданої вартості - продуктів, які могли б конкурувати із західними.

Візуалізація інноваційної ІТ-платформи Дія City від Асоціації «Діджитал Україна» представлена на рис. 2.2.

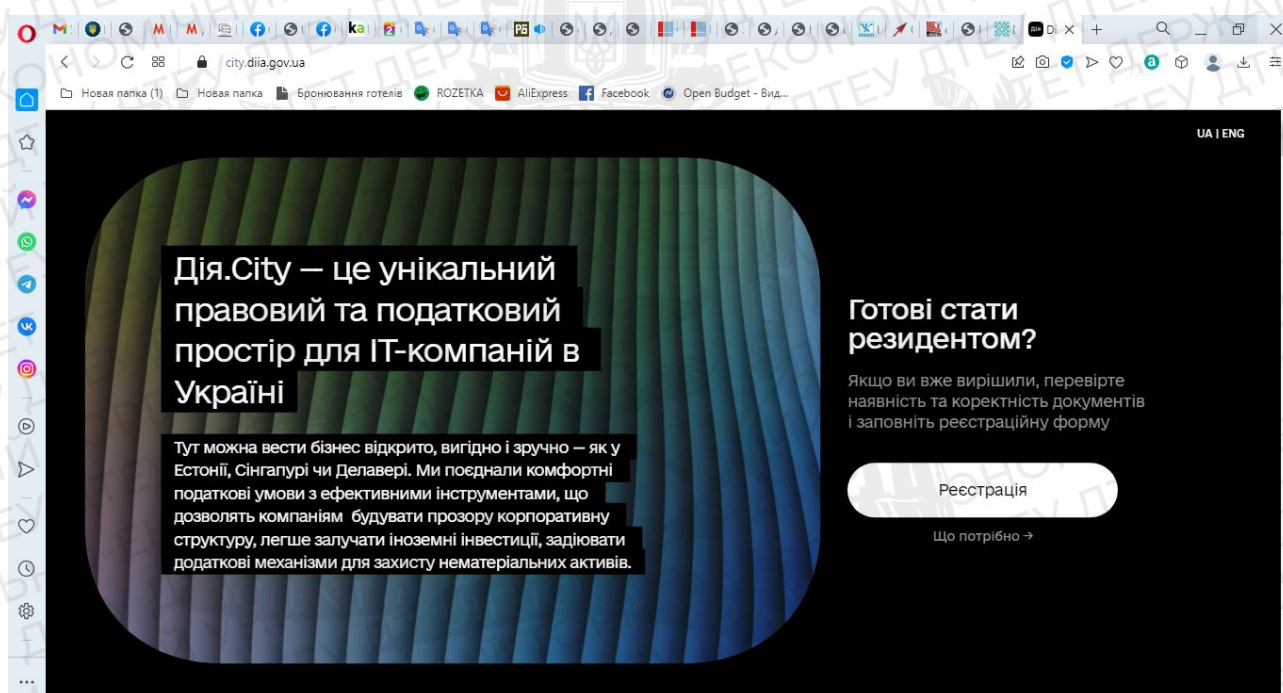

Рис. 2.2. Візуалізація інноваційної ІТ-платформи Дія City від Асоціації «Діджитал Україна»

Джерело: складено за даними підприємства

Інноваційна платформа Дія City від Асоціації «Діджитал Україна» - це сприятливе економічне середовище всередині країни, в якому український сектор високих технологій зможе повністю реалізувати свій потенціал і зробити український ІТ-бізнес конкурентоспроможним на міжнародній арені. А ще - привабити в країну Google, Amazon або Apple. Для того, щоб фахівцям не було потреби їхати в США або Європу, аби роздобути ці компанії у свої резюме.

Таким чином, Дія City - це найкоротший шлях ІТ-індустрії до власної

success story. Резиденти Дія City - як українці, так і іноземці - будуть працювати не в рамках чинного в Україні законодавства, а за спеціальними правилами, прописаним у ряді законопроектів, які вже приготувала команда.

Динаміка кількості міжнародних інноваційних проектів, які були реалізовані у Асоціації «Діджитал Україна» у 2020-2022 рр. представлена у табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Динаміка кількості міжнародних інноваційних проектів, які були реалізовані у Асоціації «Діджитал Україна» у 2020-2022 рр.

Кількість інновацій, пов'язаних з господарською діяльністю, всього	Проведення комплексної програми інформатизації та діджиталізації ІТ-діяльності	З них		освоєння видів інноваційних продуктів	
		впровадження		всього	у т. ч. нові види техніки
		нові технологічні процеси	з них ресурсозберігаючі		
2020 р.					
6	3	2	1	1	1
2021 р.					
5	2	2	1	1	1
2022 р.					
5	2	3	0	0	0

Джерело: складено автором

Аналіз показав, що найбільша кількість міжнародних інноваційних проектів була реалізована Асоціацією «Діджитал Україна» у 2020 р, що передусім пов'язано із впровадженням комплексної програми інформатизації та діджиталізації ІТ-діяльності. Поряд з цими нововведеннями було здійснено ряд нововведень у технологічних процесах надання послуг, технологічному переобладнанні, впровадженні новітнього обладнання. У 2022 р. не здійснювалось нововведень у продуктовому напрямку, проте підприємством реалізовувались інновації в сфері нових технологічних процесів.

Безпосередньо ефективність реалізації інноваційної моделі міжнародного розвитку можна визначити шляхом порівняння фінансових результатів та обсягів інноваційних витрат Асоціації «Діджитал Україна», що представлено у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Динаміка показників ефективності реалізації інноваційної моделі міжнародного розвитку Асоціації «Діджитал Україна» у 2020-2022 рр.

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2022 р. до 2020 р.
1. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	59668	59560	67214	7546
2. Валовий прибуток, тис. грн.	20006	19678	23339	3333
3. Чистий прибуток, тис. грн.	4003	3116	3937	-66
4. Обсяги інноваційних витрат, тис.грн.	784	921	812	28
5. Рентабельність інноваційної діяльності за чистим доходом, %	1,31	1,55	1,21	-0,11
6. Валова рентабельність інноваційної діяльності, %	3,92	4,68	3,48	-0,44
7. Витратомісткість інноваційної діяльності за чистим прибутком, %	19,59	29,56	20,62	1,04

Джерело: складено автором

За результатами проведеного дослідження можна зробити висновок про загальне недостатньо високе значення ефективності реалізації інноваційної моделі міжнародного розвитку Асоціації «Діджитал Україна». Зокрема, у 2022 році рентабельність інноваційної діяльності за чистим доходом становила 1,21 %, що на 0,11 пункти менше, ніж у 2020 році. Має тенденцію до скорочення валова рентабельність інноваційної діяльності підприємства. Якщо, у 2020 році її значення становило 3,92 %, то у 2022 році відбулося скорочення на 0,44 пунктів, що склало 3,48 %. Витратомісткість інноваційної діяльності за чистим прибутком має позитивне значення у 2022 р. на рівні 20,62 %.

Можна зробити висновок, що Асоціація «Діджитал Україна» є міжнародною інноваційно активною організацією та здійснює реальне інвестування в об'єкти інноваційного розвитку ІТ-сфери України, передусім в фінансування продуктивних нововведень та фінансування цифровізації ІТ-процесів. Серед механізмів інвестиційного забезпечення інноваційних проєктів Асоціації «Діджитал Україна» найбільший розвиток отримало використання власних джерел, а саме нерозподіленого прибутку.

2.2. Пропозиції щодо покращення інноваційної діяльності Асоціації «Діджитал Україна»

Дослідження засвідчили, що Асоціація «Діджитал Україна» функціонує на висококонкурентному ринку міжнародних ІТ-послуг, який постійно розвивається та розширює види послуг, які надають провідні ІТ-компанії. За таких умов основою стратегічного успіху Асоціації «Діджитал Україна» слід вважати впровадження нових інноваційних видів міжнародних операцій у сфері ІТ-аутсорсингу, що дозволить залучити нових клієнтів на міжнародному рівні та забезпечити зростання частки на ринку і збільшення фінансових результатів міжнародної діяльності Асоціації «Діджитал Україна».

ІТ-аутсорсинг передбачає часткову або повну передачу робіт із підтримки, обслуговування та модернізації ІТ-інфраструктури організації, що спеціалізується на абонентському обслуговуванні організації, має штат фахівців різної кваліфікації [20].

Можна зробити висновок, що подальший розвиток системи управління міжнародною діяльністю Асоціації «Діджитал Україна» може бути забезпечений шляхом впровадження сучасних видів послуг з аутсорсингу, серед яких доцільно виділити перспективи впровадження CRM-аутсорсингу та ІТ-аутсорсинг.

Дослідження засвідчили, що аутсорсинг стає невід'ємною складовою генеральної ІТ-стратегії більшості міжнародних компаній Європи. І це зростання обумовлене, насамперед, економічними факторами – європейські компанії змушені знижувати витрати й шукати найбільш ефективні методи розв'язання стратегічних задач. На основі проведеного дослідження можна сформулювати мотиви використання ІТ-аутсорсингу міжнародними компаніями, які можуть забезпечити зростання обсягів міжнародних операцій Асоціації «Діджитал Україна» (табл. 2.5). Підсумовуюючи, слід відзначити наступні основні переваги використання аутсорсингу, які отримує іноземний замовник, замовляючи послуги Асоціації «Діджитал Україна»:

Таблиця 2.5

Мотиви використання аутсорсингу міжнародними компаніями, які можуть забезпечити зростання обсягів міжнародної діяльності Асоціації «Діджитал Україна»

Мотив використання ІТ-аутсорсингу	Відсоток респондентів, (%)
Відсутність в компанії кваліфікованого ІТ-персоналу	59
Економія витрат на розвиток ІТ	43
Недосконалість корпоративної ІТ- інфраструктури	35
Прагнення к маркетингового успіху	27
Недостаність власного досвіду у вирішенні ІТ-проблем	7
Інші причини	7

Джерело: складено автором

1. На стратегічному рівні міжнародний ІТ-аутсорсинг від Асоціації «Діджитал Україна» дозволить:

- сфокусувати увагу міжнародної компанії на основному бізнесі;
- зменшити необхідність інвестицій у неосновні фонди;
- гнучко реагувати на зміни на ринку (кризи, дефолти) і всередині компанії (реорганізації, реструктуризації, злиття, поглинання) і ін.

2. Тактичні переваги міжнародного ІТ-аутсорсинга від Асоціація «Діджитал Україна»:

- відсутність необхідності в розширенні штату міжнародної компанії;
- скорочення накладних витрат, пов'язаних з функцією, що передається в аутсорсинг: вартість робочих місць, навчання співробітників, інформаційна підтримка й ін.;
- гарантія професійної відповідальності, що надається аутсорсинговою компанією.

Привабливість послуг Асоціації «Діджитал Україна» для міжнародного ІТ-ринку можна охарактеризувати наступними параметрами:

- висока якість ІТ-продуктів;
- низькі ціни, порівняно з послугами ІТ-компаній Європи та США;
- стратегічна близькість до клієнтів із Західної Європи

Що ж стосується перешкод, що заважають активному інноваційному

розвитку Асоціації «Діджитал Україна» і успішній конкуренції на світовому ринку, то до них можна віднести наступні:

- мала чисельність спеціалістів Асоціації «Діджитал Україна» в порівнянні з іншими країнами;
- поки що низький рейтинг України як експортера ІТ-послуг;
- використання індійської низькопродуктивної моделі аутсорсингу.

Для досягнення успіху вітчизняних компаній на міжнародному рівні (в тому числі і Асоціації «Діджитал Україна») Україна, як свого часу Індія, повинна зробити ІТ-індустрію пріоритетною для держави і відповідно запровадити комплекс стратегічних заходів щодо стимулювання інноваційного розвитку даної сфери [28]:

- реформувати існуючу систему освіти;
- розвивати фундаментальну науку;
- створити умови для розвитку технопарків та експортно-орієнтованої ІТ-індустрії;
- активно сприяти просуванню українських ІТ-компаній на світових ринках.

Одним з найбільш перспективних інноваційних напрямів розвитку міжнародної діяльності Асоціації «Діджитал Україна» слід вважати впровадження нового інноваційного виду ІТ-послуг - CRM-аутсорсингу для суб'єктів міжнародного бізнесу.

Впровадження корпоративних інформаційних систем лежить в основі реінжинірингу бізнес-процесів (Business Process Reengineering, BPR) і аутсорсингу бізнес-процесів (Business Process Outsourcing, BPO) міжнародних компаній. В даний час виділяють наступні види корпоративних інформаційних систем, які можуть бути об'єктами міжнародних операцій з CRM-аутсорсингу Асоціації «Діджитал Україна»:

- управління ресурсами міжнародних компаній (enterprise resource planning, ERP);
- управління взаємовідносинами із замовниками (customer relationship-management, CRM);

- управління ланцюгами поставок (supply chain management, SCM);
- системи електронної комерції (e-commerce);
- системи управління майном міжнародних компаній (enterprise asset management, EAM).

Отже, розвиток інноваційної моделі міжнародного бізнесу Асоціації «Діджитал Україна» має бути пов'язаний з впровадженням інноваційного виду послуг для іноземних замовників, а саме CRM-аутсорсингу. Розробка стратегії управління міжнародним бізнесом в системі розвитку CRM-аутсорсингу Асоціації «Діджитал Україна» повинно стати одним з пріоритетних напрямів інноваційного розвитку підприємства.

Міжнародний CRM-аутсорсинг від Асоціації «Діджитал Україна» – це послуга, яка передбачає передачу підприємством виконання завдань з управління взаємовідносинами з клієнтами іншій організації, яка спеціалізується на цьому. У рамках міжнародного CRM-аутсорсингу будуть надаватися такі послуги:

- розробка CRM-стратегії;
- розробка й оцінка стандартів якості обслуговування;
- створення, аналіз і підвищення прибутковості клієнтської міжнародної компанії;
- розробка та впровадження програм лояльності;
- розробка, оцінка і реалізація програм щодо підвищення довіри міжнародних клієнтів.

Це пов'язано з тим, міжнародна діяльність Асоціації «Діджитал Україна» пов'язана з необхідністю розробки і реалізації значної кількості окремих проектів, що підвищує значення управління бізнес-проектами. При цьому формування чистого фінансового результату відбувається в результаті надання послуг іноземним контрагентам. Отже, підприємство повинно зосередити першочергову увагу у міжнародній діяльності на роботі з замовниками інформаційних послуг [32].

Дослідження показали, що в основі управління міжнародними операціями

буде покладено поділ усіх проектів з аутсорсингу на групи. Кожна група включатиме послуги, що задовольняють взаємопов'язані потреби клієнта.

Для того, щоб та оперативно реагувати на зміни, які відбуваються в міжнародному середовищі, необхідно всі функції управління проектами за окремими інформаційними продуктами – від замовлення до обслуговування – зосередити в єдиному центрі відповідальності, який відповідав би за весь цикл руху проекту. За традиційної організації управління Асоціації «Діджитал Україна» функції управління розробкою та реалізацією окремих послуг (інформаційних продуктів, ІТ-розробок) покладено на різні підрозділи, які відповідають лише за свою ділянку роботи. Існуючу схему управління міжнародною діяльністю Асоціації «Діджитал Україна» наведено на рис. 2.3.

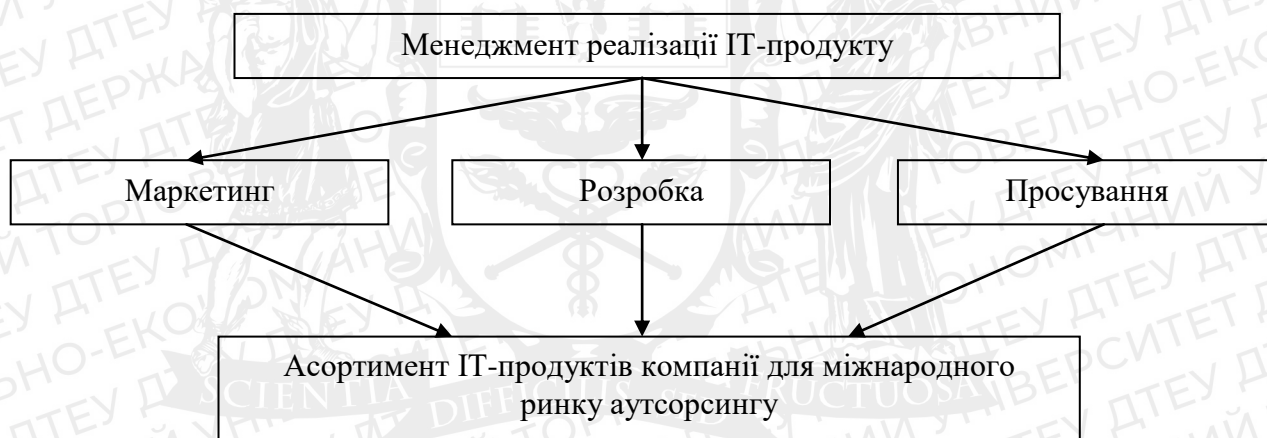

Рис. 2.3. Існуюча організаційна модель управління міжнародними операціями Асоціації «Діджитал Україна»

Джерело: складено автором

Схему (проектного управління) міжнародними операціями, яка пропонується до впровадження в Асоціації «Діджитал Україна» наведено на рис. 2.4.

Отже, на відміну від традиційної системи управління міжнародною діяльністю, де центром прийняття управлінських рішень у рамках здійснюваних функцій є керівники окремих організаційних підрозділів Асоціації «Діджитал Україна» і немає чітко вираженого центру у системі «проектного управління» роль інформаційно-комунікаційного центру відіграє менеджер проекту, який є

центром відповідальності і координатором бізнес-функцій управління міжнародними операціями.

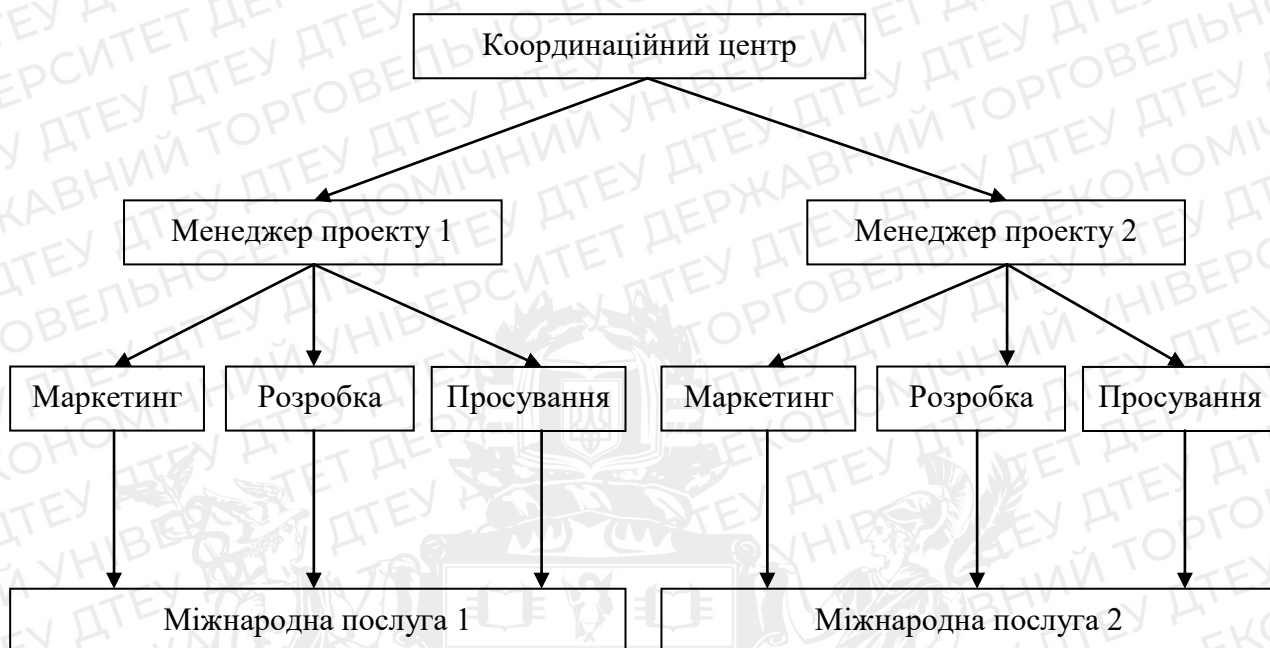

Рис. 3.4. Інноваційна організаційна модель управління міжнародними операціями, що пропонується до впровадження в Асоціації «Діджитал Україна»

Джерело: складено автором

Регламентация інформаційно-комунікаційних потоків і визначення відповідальності кожного з учасників процесу реалізації проектів надасть можливість керівництву Асоціації «Діджитал Україна» ефективно управляти міжнародними операціями в розрізі кожного проекту. Для цього необхідно максимально зосередити усі функції з управління у відповідних проектних менеджерів як стратегічних центрів відповідальності та інформаційно-комунікаційних центрів.

Враховуючи сказане, метою міжнародної діяльності Асоціації «Діджитал Україна» є отримання прибутку від надання послуг з CRM-аутсорсингу, при умові збереження старих та залучення нових клієнтів, адже саме вони вибирають які послуги і у якої компанії отримувати. На основі цього можна зробити висновок, що задоволеність клієнтів – ключовий показник Асоціації «Діджитал Україна», що бажає підвищувати лояльність клієнтів та поліпшувати

характеристики міжнародних операцій, від яких залежить успішний стратегічний розвиток підприємства на міжнародному ринку аутсорсингу.

Сьогодні на ринку існують багато пропозицій щодо програмного забезпечення CRM-систем: Oracle Siebel CRM, SAP CRM, Microsoft Dynamics CRM, BasePlan, ClientoBox, ASoft CRM, Terrasoft XRM та ін., які виконують оперативні, аналітичні та колабораційні функції.

Незалежно від ступеня впровадження CRM-систем, Асоціація «Діджитал Україна» повинно збудувати організаційну структуру для реалізації стратегічних завдань управління міжнародними операціями. Так, пропонуємо у Асоціації «Діджитал Україна» створити Департамент багатоканального контактного центру, до основних цілей якого слід віднести наступні:

- покращення якості клієнтського обслуговування шляхом цілодобової підтримки клієнтів і сфери їхнього обслуговування; збільшення обсягу надання послуг з аутсорсингу;
- покращення рівня інформованості клієнтів про послуги, що надаються.

Проведемо проектний аналіз визначення ефективності від впровадження інноваційного проекту CRM-системи у Асоціації «Діджитал Україна». Оскільки впровадження CRM-системи передбачає підвищення ефективності здійснення основної операційної діяльності Асоціації «Діджитал Україна», то до розрахунків грошових потоків доцільно включити надходження та видатки від різних видів міжнародних послуг з аутсорсингу. Вихідна умова – вхідні інвестиції становлять 7000000 грн. Дані про грошові потоки від різних видів послуг Асоціації «Діджитал Україна» будемо приймати на рівні прогнозних даних. Дані про грошові потоки від реалізації проекту зведемо в табл. 2.6.

Розрахунок чистого приведеного до теперішньої вартості доходу від реалізації міжнародного проекту розраховується за формулою:

$$ЧТВ = \sum_{t=1}^n \frac{ГП_t}{(1 + СВВKn)^t} - П \quad (2.1)$$

Таблиця 2.6

Планування грошових потоків від реалізації інноваційного проекту
впровадження CRM-аутсорсингу в управлінні міжнародними операціями

Асоціації «Діджитал Україна»

№п/п	Показники (параметри)	Роки				
		1	2	3	4	5
1	Початкові інвестиції (грн.)	7000000	-	-	-	-
2	Грошові надходження від міжнародних операцій, всього, тис.грн.:	9084091	9084091	9084091	9084091	9084091
	- CRM-аутсорсинг приватного сектору	6489813	6489813	6489813	6489813	6489813
	- CRM-аутсорсинг корпоративного сектору	2389397	2389397	2389397	2389397	2389397
	- CRM-аутсорсинг державного сектору	204881	204881	204881	204881	204881
3	Грошові видатки на здійснення міжнародних операцій, всього, тис.грн., грн.:	6115319	6115319	6115319	6115319	6115319
	- CRM-аутсорсинг приватного сектору	2388536	2388536	2388536	2388536	2388536
	- CRM-аутсорсинг корпоративного сектору	673294	673294	673294	673294	673294
	- CRM-аутсорсинг державного сектору	3053489	3053489	3053489	3053489	3053489
4	Амортизаційні відрахування	1000000	1000000	1000000	1000000	1000000
5	Очікуваний прибуток до оподаткування, грн.	2968772	2968772	2968772	2968772	2968772
6	Очікуваний чистий прибуток, грн.	2434393	2434393	2434393	2434393	2434393
7	Очікуваний чистий грошовий потік, грн.(р.6+р.4)	3434393	3434393	3434393	3434393	3434393
8	Дисконтований чистий грошовий потік (р.7/(1+i) ^t)	2694593	2114152	1658744	1301435	1021094
9	Кумулятивний дисконтований грошовий потік	2694593	4808745	6467489	7768924	8790018

Джерело: розроблено автором

де ЧТВ - чиста теперішня вартість; ГП t - грошовий потік за період (рік) t; ПІ - початкові інвестиції; СВВК - середньозважена вартість капіталу (дорівнює рівню інфляції по даним Укрстату).

Розрахунок чистого приведеного до теперішньої вартості доходу від реалізації проекту :

$$ЧТВ = \left(\frac{3434393}{(1+0,27)^1} + \frac{3434393}{(1+0,27)^2} + \frac{3434393}{(1+0,27)^3} + \frac{3434393}{(1+0,27)^4} + \frac{3434383}{(1+0,27)^5} \right) - 7000000 = 1790018 \text{ грн}$$

Розрахунок внутрішньої норми рентабельності виконується методом підбору.

$$D1 = 39\%$$

$$D2 = 41\%$$

$$ЧТВ_{d1} = 121534,12 \text{ грн.}$$

$$ЧТВ_{d2} = -103945,11 \text{ грн.}$$

$$ВНР = 0,39 + \frac{121534,12 * (0,41 - 0,39)}{121534,12 - (-103945,11)} = 0,14 = 14\%$$

Індекс прибутковості (дохідності) розраховується за формулою:

$$ІП = \sum_{t=1}^n \frac{ГП_t}{(1 + СВВК)^t} / ПІ \quad (2.2),$$

Індекс прибутковості (дохідності) становить:

$$ІП = 8790018 / 7000000 = 1,255$$

Розрахунок періоду окупності наведений в табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Дані для розрахунку періоду окупності

Період	Гпі	Гпді	Баланс на кінець року
0	3434393	-	-7000000
1	3434393	2694593	-4305407
2	3434393	2114152	-2191255
3	3434393	1658744	-532511
4	3434393	1301435	768924
5	3434393	1021094	1790018

Джерело: розроблено автором

$$Мп = 12 * (7000000 - (2694593 + 2114152 + 1658744)) / 1301435 = 6 \text{ міс.}$$

ТО = 4 роки 6 місяців.

Зведена таблиця показників ефективності проекту представлена у табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Зведена таблиця показників ефективності інноваційного проекту

Показник	Значення показників
ЧТВ (чиста теперішня вартість), грн.	1790018
ВНР (внутрішня норма рентабельності), %	14
ІІ (індекс прибутковості)	1,255
ТО (термін окупності), роки	4 роки 6 місяців

Джерело: розроблено автором

Графічно динаміка грошових потоків по проекту зображується у вигляді фінансового профілю проекту (рис. 2.5).

Рис. 2.5. Фінансовий профіль інноваційного проекту впровадження

CRM-аутсорсингу в управлінні міжнародними операціями

Асоціації «Діджитал Україна»

Джерело: розроблено автором

Даний графік будується за значеннями кумулятивного грошового потоку. На ньому необхідно вказати наступні показники ефективності проекту: значення інтегрального економічного ефекту (*ЧТВ*), термін реалізації проекту (*n*), період окупності (*ПО*), максимальний грошовий відтік найменше значення кумулятивного грошового потоку – *ГВ_{max}*.

Приведений графік фінансового профілю інноваційного проекту впровадження CRM-аутсорсингу в управлінні міжнародними операціями Асоціації «Діджитал Україна» найбільш повно відображає розгорнуту характеристику проекту. На графіку масштаб і розраховані показники відповідають отриманим результатам. Таким чином, даний інноваційний проект доцільно реалізувати, оскільки він забезпечить збільшення чистого фінансового результату від міжнародних операцій та сприятиме зміцненню конкурентного становища Асоціації «Діджитал Україна» на ринку ІТ-аутсорсингу.

Висновки до розділу 2

За результатами проведеного дослідження напрямів удосконалення інноваційної моделі організації можна зробити наступні висновки:

1. Визначено, що Асоціація «Діджитал Україна» – це громадська спілка, яка була створена для сприяння розвитку ІТ-екосистеми з метою досягнення Україною протягом найближчих років європейського та світового лідерства в ІТ-індустрії. Асоціація «Діджитал Україна» - це українське профільне об'єднання ІТ-компаній, що має на меті сприяння розвитку інформаційних технологій в Україні.

2. Встановлено, що інноваційна модель розвитку Асоціації «Діджитал Україна» реалізується шляхов диверсифікації діяльності в розрізі відповідних напрямів. Асоціація «Діджитал Україна» представляє інтереси учасників у сфері оподаткування, допомагає налагоджувати діалог з владою, здійснює моніторинг законодавства, яке регулює діяльність галузі інформаційних технологій.

3. Узагальнено, що за підтримки PR-ком'юніті Асоціація «Діджитал

Україна» організовує торговельні місії та допомагає компаніям брати участь у міжнародних заходах. У 2019 році в Норвегії відбулася перша торговельна місія України, у 2020-му - участь української делегації у Ukraine House Davos. Учасники беруть участь у міжнародних подіях, як GITEX, реалізують проекти з міжнародними компаніями. Два ключові проекти напрямку: IT Export Boost та First Ukrainian IT Export Alliance - brand Union.

4. Обґрунтовано, що інноваційна платформа Дія City від Асоціації «Діджитал Україна» - це сприятливе економічне середовище всередині країни, в якому український сектор високих технологій зможе повністю реалізувати свій потенціал і зробити український IT-бізнес конкурентоспроможним на міжнародній арені. А ще - привабити в країну Google, Amazon або Apple. Для того, щоб фахівцям не було потреби їхати в США або Європу, аби роздобути ці компанії у свої резюме.

5. Аналіз засвідчив про загальне недостатньо високе значення ефективності реалізації інноваційної моделі міжнародного розвитку Асоціації «Діджитал Україна». Зокрема, у 2022 році рентабельність інноваційної діяльності за чистим доходом становила 1,21 %, що на 0,11 пункти менше, ніж у 2020 році. Має тенденцію до скорочення валова рентабельність інноваційної діяльності підприємства. Якщо, у 2020 році її значення становило 3,92 %, то у 2022 році відбулося скорочення на 0,44 пунктів, що склало 3,48 %. Витратомісткість інноваційної діяльності за чистим прибутком має позитивне значення у 2022 р. на рівні 20,62 %.

6. Одним з найбільш перспективних інноваційних напрямів розвитку міжнародної діяльності Асоціації «Діджитал Україна» слід вважати впровадження нового інноваційного виду IT-послуг - CRM-аутсорсингу для суб'єктів міжнародного бізнесу. Міжнародний CRM-аутсорсинг від Асоціації «Діджитал Україна» – це послуга, яка передбачає передачу підприємством виконання завдань з управління взаємовідносинами з клієнтами іншій організації, яка спеціалізується на цьому.

7. Обґрунтовано, що на відміну від традиційної системи управління

міжнародною діяльністю, де центром прийняття управлінських рішень у рамках здійснюваних функцій є керівники окремих організаційних підрозділів Асоціації «Діджитал Україна» і немає чітко вираженого центру у системі «проектного управління» роль інформаційно-комунікаційного центру відіграє менеджер проекту, який є центром відповідальності і координатором бізнес-функцій управління міжнародними операціями.

8. Приведений графік фінансового профілю інноваційного проекту впровадження CRM-аутсорсингу в управлінні міжнародними операціями Асоціації «Діджитал Україна» найбільш повно відображає розгорнуту характеристику проекту. Таким чином, даний інноваційний проект доцільно реалізувати, оскільки він забезпечить збільшення чистого фінансового результату від міжнародних операцій та сприятиме зміцненню конкурентного становища Асоціації «Діджитал Україна» на ринку IT-аутсорсингу.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

За результатами проведеного дослідження інноваційних моделей міжнародного бізнесу можна зробити наступні висновки:

1. Встановлено, що сучасна економіка характеризується розвитком нових типів «глобальних компаній». Міжнародні корпорації перетворюються на більш гнучкі та менш централізовані системи, які називаються «ТНК п'ятого покоління» або «планетарними універсальними корпораціями». Вони не мають чітких кордонів чи галузевої спеціалізації, базуються на системі різних співучастей і утворюють специфічне внутрішнє «напівринкове-напівієрархічне середовище». Нові структури також виникають поза традиційними корпоративними рамками у формі міжнародних альянсів або довгострокових партнерств.

2. Доведено, що помітною рисою нових форм організації бізнесу, в тому числі й міжнародного, є стирання меж між продавцями та споживачами, формування та розвиток партнерських відносин між ними. Тому як виробники, так і споживачі активно залучені в економічні мережі та альянси, що дозволяє формувати збалансовані ринки відповідно до «відчуття ринку» (market sensing) - здатність розуміти споживачів і «відносини з ринком» (market relating) - здатність підтримувати і розвивати відносини зі споживачами.

3. Визначено, що інноваційні технології в ІТ-сфері набули надзвичайної популярності у всьому світі протягом останніх років; вони відкривають нові можливості споживачам для віддаленого доступу до різних послуг у таких сферах міжнародного бізнесу, як грошові перекази та платежі, бюджетування та фінансове планування, заощадження й інвестиції, запозичення і страхування.

4. Обґрунтовано, що особливість ІТ-сфери України полягає у тому, що створені нею продукти є результатом поєднання програмно-технічних засобів, апаратного забезпечення, інтелектуального людського ресурсу, інформації та баз даних. Продукти (послуги) ІТ-сфери характеризуються цілісністю і є об'єктами ринку. На ринку ІТ-продуктів України продуцентами можуть бути окремі ІТ-

підприємства, ІТ-служби неспеціалізованих підприємств, суб'єкти ІТ-аутсорсингу, ІТ-консультанти, фахівці, що самостійно розробляють ІТ-продукти; зберігачі е-інформації.

5. Визначено, що за 2011–2021 рр. чисельність ІТ-спеціалістів у ТОП-50 ІТ-компаніях України зросла на 52,4 %. Втім, лише два лідери із TOP-5 (EPAM Ukraine і SoftServe) посилили свої позиції у рейтингу найбільших працедавців. Така ситуація свідчить про дієвість в Україні ринкових механізмів, які забезпечують новим компаніям можливості не лише виходу на ринок, але й завоювання високої частки.

6. Встановлено, що інноваційна модель розвитку Асоціації «Діджитал Україна» реалізується шляхов диверсифікації діяльності в розрізі відповідних напрямів. Асоціація «Діджитал Україна» представляє інтереси учасників у сфері оподаткування, допомагає налагоджувати діалог з владою, здійснює моніторинг законодавства, яке регулює діяльність галузі інформаційних технологій.

7. Обґрунтовано, що інноваційна платформа Дія City від Асоціації «Діджитал Україна» - це сприятливе економічне середовище всередині країни, в якому український сектор високих технологій зможе повністю реалізувати свій потенціал і зробити український ІТ-бізнес конкурентоспроможним на міжнародній арені. А ще - привабити в країну Google, Amazon або Apple. Для того, щоб фахівцям не було потреби їхати в США або Європу, аби роздобути ці компанії у свої резюме.

8. Аналіз засвідчив про загальне недостатньо високе значення ефективності реалізації інноваційної моделі міжнародного розвитку Асоціації «Діджитал Україна». Зокрема, у 2022 році рентабельність інноваційної діяльності за чистим доходом становила 1,21 %, що на 0,11 пункти менше, ніж у 2020 році. Має тенденцію до скорочення валова рентабельність інноваційної діяльності підприємства. Якщо, у 2020 році її значення становило 3,92 %, то у 2022 році відбулося скорочення на 0,44 пунктів, що склало 3,48 %. Витратомісткість інноваційної діяльності за чистим прибутком має позитивне значення у 2022 р. на рівні 20,62 %.

9. Одним з найбільш перспективних інноваційних напрямів розвитку міжнародної діяльності Асоціації «Діджитал Україна» слід вважати впровадження нового інноваційного виду ІТ-послуг - CRM-аутсорсингу для суб'єктів міжнародного бізнесу. Міжнародний CRM-аутсорсинг від Асоціації «Діджитал Україна» – це послуга, яка передбачає передачу підприємством виконання завдань з управління взаємовідносинами з клієнтами іншій організації, яка спеціалізується на цьому.

10. Обґрунтовано, що на відміну від традиційної системи управління міжнародною діяльністю, де центром прийняття управлінських рішень у рамках здійснюваних функцій є керівники окремих організаційних підрозділів Асоціації «Діджитал Україна» і немає чітко вираженого центру у системі «проектного управління» роль інформаційно-комунікаційного центру відіграє менеджер проекту, який є центром відповідальності і координатором бізнес-функцій управління міжнародними операціями.

11. Приведений графік фінансового профілю інноваційного проекту впровадження CRM-аутсорсингу в управлінні міжнародними операціями Асоціації «Діджитал Україна» найбільш повно відображає розгорнуту характеристику проекту. Таким чином, даний інноваційний проект доцільно реалізувати, оскільки він забезпечить збільшення чистого фінансового результату від міжнародних операцій та сприятиме зміцненню конкурентного становища Асоціації «Діджитал Україна» на ринку ІТ-аутсорсингу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білошапка В. А. Управлінська результативність в розвитку міжнародних компаній. К.: КНЕУ, 2017. 234 с.
2. Бураковський В.П. Теорія міжнародної торгівлі : навч. посібн. вид. 2-ге, перероб. та доп. К. : Вид-во "Основи", 2015. 240 с.
3. Герасимчук В.Г., Войтко С.В. Міжнародна економіка : навч. посібник. К. : Знання, 2015. 302 с.
4. Горбач Л.М. Міжнародні економічні відносини : підручник. К. : Вид-во "Кондор", 2013. 266 с.
5. Гудим К. Транснаціоналізація як чинник глобалізації. Вісник КНЕУ. К.: КНЕУ, 2020. №4. С. 33-44.
6. Гуцалюк О. М. Розвиток міжнародного бізнесу в контексті міжнародного менеджменту. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2015. № 6 (87). С. 8-13.
7. Жиленко К. М. Основні аспекти трансформаційних перетворень сучасного міжнародного бізнесу. Економічний вісник університету. 2017. № 35/1. С. 121-129.
8. Жуков С. Трансформація міжнародного бізнесу в умовах конкурентоспроможності суб'єктів та глобалізації економіки. Геополітика України: історія і сучасність. 2016. Вип. 7. С. 268-286.
9. Кириченко О. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності. К.: Фінансист, 2013. 653 с.
10. Кокоріна В.І. Імперативи розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2021. № 3. С. 67-73.
11. Лук'яненко Д. Г. Стратегії глобального управління. Міжнародна економічна політика. 2019. № 8–9. С. 5–43.
12. Мазаракі А. Сучасні тенденції та чинники розвитку зовнішньої торгівлі України. Вісник КНТЕУ. 2021. № 2. С. 5–14.

13. Макарчук К. О. Міжнародний бізнес в умовах глобалізації: теоретичний аспект. Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. 2013. № 10. С. 28-31.

14. Макарчук К. О. Фактори впливу на розвиток міжнародного бізнесу у країнах Східної Азії. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2016. № 56. С. 159-169.

15. Мешко Н.П., Костюченко М.К. Перспективи розвитку сфери ІТ як провідної інноваційної галузі України. Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Менеджмент інновацій». 2015. Випуск 4. С. 71-77.

16. Міжнародне середовище бізнесу: конкуренція та регулювання у глобальній економіці / Дж. Майер, Д. Олесевич. К.: Либідь. 2012. 703 с.

17. Міжнародні економічні відносини : навч. посібник / А. М. Ткаченко, В. Г. Воронкова, М. О. Ткаченко ; М-во освіти і науки України. К. : Професіонал, 2016. 352 с.

18. Онищенко В.П. Основні концептуальні положення сучасного міжнародного менеджменту. Економіка України. 2018. №11. С.4-18.

19. Онищенко В.П. Сучасні організаційні форми та моделі міжнародного бізнесу. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Науковий журнал. Серія: Економічні науки. 2015. № 3 (80). С. 20-31.

20. Офіційний сайт Державного інформаційно-аналітичного центру моніторингу зовнішніх товарних ринків. URL: <http://www.ukrdzi.com/ru>.

21. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

22. Офіційний сайт компанії «Асоціація Digital Ukraine». URL: <https://digitalua.org>

23. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?>

24. Офіційний сайт Світового банку. URL: www.worldbank.org.

25. Офіційний сайт Світового економічного форуму. URL: www.weforum.org.

26. Паршина О. А., Косарев В. М., Паршиню Ю. І. Інформаційні системи і технології в менеджменті : навч. пос. Дніпро: ДУЕП, 2021. 260 с.
27. Томашевський О. М., Цегелик Г. Г., Вітер М. Б., Дудук В. І. Інформаційні технології та моделювання бізнес-процесів . навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 296 с.
28. Хаустов М. М., Бондаренко Д. В. Цифрові технології майбутнього в розвитку суспільства. Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (листопад 2020 р.). Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2020. С. 338–347.
29. Хаустова В. Є. Особливості та проблеми розвитку ІТ-сектора в Україні. Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (листопад 2020 р.). Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2020. С. 200-210.
30. Хаустова В.Є., Решетняк О.І., Хаустов М.М. Перспективні напрямки розвитку ІТ-сфери в світі. Проблеми економіки. 2022. № 1 (51). С. 3-19.
31. Черчик Л. Основні проблеми зовнішньоекономічної діяльності підприємств України. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2020. № 2. С. 21–26.
32. Чупріна М.О. Світові тренди розвитку ІТ-індустрії та технології. URL: <file:///C:/Users/HP/Downloads/201193-Текст%20статті-449763-1-10-20200422.pdf>
33. Hype Cycle for Emerging Technologies: web-site. URL: <https://iidf.ru/media/articles/trends/gartnernazval-tekhnologii-budushchego-versiya-2019-goda/>
34. Kaplan S. Business Model Innovation Factory: How to Stay Relevant When the World Is Changing. N.Y.: Wiley, 2012. P. 256.
35. Osterwalder A. Business Model Generation: A Handbook for Visionaries, game Changers and Challengers. N.Y.: Wiley, 2010. P. 180.
36. Osterwalder A. The Business Model Ontology: A Proposition in the Design Science Approach. Lausanne: University of Lausanne, 2004. P. 165.

ДОДАТКИ

«Додаток А»

Підприємство Асоціація «Діджитал Україна»	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія м. Київ	за ЄДРПОУ	31.12.2020
Організаційно-правова форма господарювання Асоціація	за КОАТУУ	39345112
Вид економічної діяльності Консультавання з питань інформатизації	за КОПФГ	8036100000
Середня кількість працівників	за КВЕД	230
Адреса, телефон : Україна, 03057, місто Київ, вулиця Смоленська, будинок 31-33		62.02
Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2020 року	Форма №1	Код за ДКУД
		1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи :	1000	35	31
первісна вартість	1001	72	76
накопичена амортизація	1002	37	45
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	6298	6877
первісна вартість	1011	13577	15426
знос	1012	7279	8549
Інвестиційна нерухомість	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
знос	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	18	18
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	6351	6926
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1780	2171
Виробничі запаси	1101	1769	2156
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103	11	15
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестраховання	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1758	1777
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за видами авансів з бюджетом	1130		
у тому числі з податку на прибуток	1135	271	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1136	178	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	193	1390
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	34	2072
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі:	1180		
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних витрат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	24	7
Усього за розділом II	1195	4060	7417
III. Необоротні активи отримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
БАЛАНС	1300	10411	14343

«Додаток Б»

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	775	775
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал в дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415	227	227
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	6299	10011
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	7301	11013
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	120	
Довгострокові забезпечення	1520	72	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язання	1531		
резерв збитків або резерв належних витрат	1532		
резерв незароблених премій	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595	192	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	805	
Векселі видані	1605		
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	983	471
розрахунки з бюджетом	1620	293	1144
у тому числі з податку на прибуток	1621		499
розрахунки зі страхування	1625	194	309
розрахунки з оплати праці	1630	414	560
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	26	40
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	141	126
Поточна кредиторська заборгованість за із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		437
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	62	243
Усього за розділом III	1695	2918	3330
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття			
	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду			
	1800		
БАЛАНС	1900	10411	14343

Підприємство Асоціація «Діджитал Україна»	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ	
Територія м. Київ	за ЄДРПОУ	31.12.2021	
Організаційно-правова форма господарювання Асоціація	за КОАТУУ	39345112	
Вид економічної діяльності Консультування з питань інформатизації	за КОПФГ	8036100000	
Середня кількість працівників	за КВЕД	230	
Адреса, телефон : Україна, 03057, місто Київ, вулиця Смоленська, будинок 31-33		62.02	
Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2021 року			
	Форма №1	Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи :	1000	31	46
первісна вартість	1001	76	106
накопичена амортизація	1002	45	60
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	6877	9991
первісна вартість	1011	15426	19527
знос	1012	8549	9536
Інвестиційна нерухомість	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
знос	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	18	18
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквизиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	6926	10055
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	2171	1765
Виробничі запаси	1101	2156	1754
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103	15	11
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестраховання	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1777	1891
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за видами авансів	1130		
з бюджетом	1135		61
у тому числі з податку на прибуток	1136		61
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1390	1081
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	2072	2486
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі:	1180		
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних витрат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	7	4
Усього за розділом II	1195	7417	7288
III. Необоротні активи отримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
БАЛАНС	1300	14343	17343

«Додаток Д»

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	775	775
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал в дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415	227	227
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	10011	11516
Неоплачений капітал	1425		
Видучиний капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	11013	12518
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		1495
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язання	1531		
резерв збитків або резерв належних витрат	1532		
резерв незароблених премій	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595	0	1495
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Векселі видані	1605		
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	471	1317
розрахунки з бюджетом	1620	1144	429
у тому числі з податку на прибуток	1621	499	
розрахунки зі страхування	1625	309	144
розрахунки з оплати праці	1630	560	553
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	40	26
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	126	181
Поточна кредиторська заборгованість за із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660	437	490
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	243	190
Усього за розділом III	1695	3330	3330
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття			
	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду			
	1800		
БАЛАНС	1900	14343	17343

«Додаток Е»

Підприємство Асоціація «Діджитал Україна»	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ	
Територія м. Київ	за ЄДРПОУ	31.12.2022	
Організаційно-правова форма господарювання Асоціація	за КОАТУУ	39345112	
Вид економічної діяльності Консультування з питань інформатизації	за КОПФГ	8036100000	
Середня кількість працівників	за КВЕД	230	
Адреса, телефон : Україна, 03057, місто Київ, вулиця Смоленська, будинок 31-33		62.02	
Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2022 року			
	Форма №1	Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи :	1000	46	44
первісна вартість	1001	106	121
накопичена амортизація	1002	60	77
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	9991	13847
первісна вартість	1011	19527	24328
знос	1012	9536	10481
Інвестиційна нерухомість	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
знос	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	18	18
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	10055	13909
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1765	2273
Виробничі запаси	1101	1754	2249
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103	11	23
Товари	1104		1
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестраховування	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1891	2990
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за видами авансів з бюджетом	1130		
у тому числі з податку на прибуток	1135	61	
	1136	61	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1081	833
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	2486	1993
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі:	1180		
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних витрат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	4	6
Усього за розділом II	1195	7288	8095
III. Необоротні активи отримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
БАЛАНС	1300	17343	22004

«Додаток Ж»

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	775	775
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал в дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415	227	227
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	11516	14213
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	12518	15215
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510	1495	1279
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язання	1531		
резерв збитків або резерв належних витрат	1532		
резерв незароблених премій	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595	1495	1279
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Векселі видані	1605		
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	1317	2781
розрахунки з бюджетом	1620	429	782
у тому числі з податку на прибуток	1621		204
розрахунки зі страхування	1625	144	208
розрахунки з оплати праці	1630	553	798
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	26	38
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	181	133
Поточна кредиторська заборгованість за із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660	490	673
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	190	97
Усього за розділом III	1695	3330	5510
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття			
	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду			
	1800		
БАЛАНС	1900	17343	22004

«Додаток 3»

Підприємство Асоціація «Діджитал Україна»	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ 31.12.2020 39345112	
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2020 рік			
	Форма №2	Код за ДКУД	1801003
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	59668	42564
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховання	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	39662	29864
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	20006	12700
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	786	497
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	2859	2419
Витрати на збут	2150	10563	8097
Інші операційні витрати	2180	2415	1528
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрати від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	4955	1153
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	65	43
Інші доходи	2240		
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	98	102
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	4922	1094
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	919	367
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	4003	727
збиток	2355		

«Додаток И»

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	4003	727
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	2500	36132	26191
Витрати на оплату праці	2505	12145	10017
Відрахування на соціальні заходи	2510	3809	3638
Амортизація	2515	1387	1036
Інші операційні витрати	2520	2026	1026
Разом	2550	55499	41908
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

«Додаток К»

Підприємство Асоціація «Діджитал Україна»	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
	за ЄДРПОУ	31.12.2021 39345112

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2021 рік

Форма №2	Код за ДКУД	1801003
----------	-------------	---------

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	59560	59668
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховання	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	39882	39662
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	19678	20006
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	462	786
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	3291	2859
Витрати на збут	2150	10982	10563
Інші операційні витрати	2180	2228	2415
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрати від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	3639	4955
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	187	65
Інші доходи	2240		
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	2	98
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	3824	4922
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	708	919
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	3116	4003
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3116	4003
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	2500	36066	36132
Витрати на оплату праці	2505	14557	12145
Відрахування на соціальні заходи	2510	3145	3809
Амортизація	2515	1137	1387
Інші операційні витрати	2520	1420	2026
Разом	2550	56325	55499
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

«Додаток М»

Підприємство Асоціація «Діджитал Україна»	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ 31.12.2022 39345112	
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2022 рік			
	Форма №2	Код за ДКУД 1801003	
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	67214	59560
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховання	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	43875	39882
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	23339	19678
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	617	462
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	4128	3291
Витрати на збут	2150	13059	10982
Інші операційні витрати	2180	2056	2228
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрати від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	4713	3639
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	172	187
Інші доходи	2240		
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	84	2
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	4801	3824
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	864	708
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	3937	3116
збиток	2355		

«Додаток Н»

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3937	3116
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	2500	39028	36066
Витрати на оплату праці	2505	17732	14557
Відрахування на соціальні заходи	2510	3700	3145
Амортизація	2515	1229	1137
Інші операційні витрати	2520	1429	1420
Разом	2550	63118	56325
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		